ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. 51. ✿ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1866.

ΤΟ ΩΟΝ.

Ὅταν οἱ φυσιοδίφαι τοῦ μεσαίωνος διεκήρυττον τὸν νόμον τοῦτον «Πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἐξ ὠοῦ τίκτεται» (omne vivum ex ovo), οὐδὲν ἄλλο ἐποίουν ἢ περίληψιν τοῦ διδακτικοῦ τύπου τῶν ὑπὸ τῶν Βραχμάνων ἀναπτυσσομένων περὶ κόσμου ἰδεῶν, καὶ διατηρουμένων εἰσέτι, ἂν καὶ ἡ ἱστορία τῆς μεγάλης ἰνδικῆς παραδόσεως ἀπωλέσθη. Ἀληθῶς ἡ μυθολογία τῶν Βεδῶν διηγεῖται ἡμῖν ὅτι τὸ ὠὸν ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ὁ τύπος ὑπὸ τὸν ὁποῖον παρίσταται εἰς τὸν αἰσθητὸν κόσμον τὸ αἰώνιον καὶ ἄπειρον Ὄν.

Τὸ μικροσκόπιον ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰς διδασκαλίας ταύτας τῆς βραχμανικῆς θεοκρατίας, διότι ἡ βαθεῖα μελέτη τῆς ἀνατομίας διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ὁ μικρὸς Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἄρχεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἡ ἐνσάρκωσις αὐτοῦ τοῦ ἀπείρου Ὄντος. Ἵνα σπουδάσωμεν ἁρμοδίως τὸ ὠὸν, φέρε ἀναλύσωμεν τὸν κόκκον, ὃν ὡς ὠὸν ἀτελὲς θεωρητέον. Θὰ ἴδωμεν ὅτι οὗτος λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου τὴν ὑγρασίαν ἥτις εἶναι τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ τὴν θερμότητα ἧς ἄνευ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Δύναταί τις νὰ σπουδάσῃ καὶ ἄνευ μικροσκοπίου τὰς φάσεις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ κόκκου· καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἦναι ὠφέλιμον. Ἀλλ' ὁ φίλος τῆς φύσεως ὅστις ἀκροάζεται ἡμᾶς διατὶ νὰ μὴ προβῇ μακρότερον τῆς ὁράσεως; Ἂς παρατηρήσῃ, ναὶ, δι' ἰσχυρᾶς μεγενθύσεως τὴν πολλαπλῆν κατασκευὴν τῶν διαφόρων μορίων τῶν πρὸς θρέψιν τοῦ ἐμβρύου προωρισμένων.

Ἀκόμη καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃ τὰ θαύματα τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβλήματος, ἥτις καί τοι ἧττον διειργασμένη τῶν κόκκων τῆς γύρεως (ἥτις, ὡς γνωστὸν, εἶναι τὸ γονιμοποιητικὸν ἄρρεν ὄργανον τοῦ φυτοῦ), ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἀναξία τοῦ θαυμασμοῦ ἡμῶν. Θέλομεν εὑρεῖ αὐτὴν πεποικιλμένην, γραμμωτὴν, λελαξευμένην κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον. Οἱ κόκκοι τῶν ὀρχιοειδῶν (τοῦ σαλέπιος λ. χ.) φαίνονται περιειλημμένοι ὑπὸ διατρήτου δικτύου, καὶ κατὰ λόγον ἀναμφιβόλως δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ, οὐχ' ἧττον ὅμως ὑψηλόν. Ἅπαξ ἐννοηθέντος τοῦ φυτικοῦ ὠοῦ, ἂς μεταβῶμεν εἰς τὸ πτηνὸν ἀλλὰ βαθμηδὸν καὶ οὕτως ὥστε ν' ἀρχίσωμεν λαμβάνοντες τὰ μικρότερα ὠὰ,

οἷα φερ' εἰπεῖν εἶναι τῶν βατράχων, τῶν σαλαμανδρῶν, τῶν ὀστεωδῶν ἰχθύων, τῶν ἀρθρωτῶν, τῶν μυκοζώων, τῶν ζωοφύτων, ὅλων τῶν κατωτέρων ὄντων, ὅλων ἐκείνων, ἅτινα, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, φαίνονται πολλὰς κοινὰς ἰδιότητας πρὸς τὰ φυτὰ ἔχοντα.

Τὰ σωμάτια ταῦτα, ἄλλοτε προσκεκολλημένα τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, ἄλλοτε κομψῶς περιπλεκόμενα πρὸς ἄλληλα, εἰσὶ διαφανῆ, καὶ δύναταί τις εὐκόλως νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν τελεσιουργίαν τοῦ ἀρθρωτοῦ, τοῦ ζωοφύτου καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰχθύος· θέλετε ἰδεῖ ὑφιστάμενα μεταμορφώσεις τοσοῦτον πολυαρίθμους καὶ σπουδαίας, καθόσον ἀνήκει ἐν τῇ κυριαρχίᾳ τῶν ζώων εἰς ὑψηλότερον εἶδος.

Τὸ ὠὸν τοῦ πτηνοῦ, μεγαλείτερον ὂν, δὲν δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν αὐτὸ ἐν συνόλῳ διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Ἡ ἀτομολογικὴ ἐπιστήμη ὅθεν δὲν ἐπαρκεῖ κατ' ἀκρίβειαν πρὸς τοῦτο, ἀλλ' ἡ κατανόησις αὐτοῦ ἐπιβοηθεῖται ὑπὸ τῆς περιληπτικῆς ἐπιστήμης. Εὐτυχὴς ὅστις δυνηθῇ ν' ἀνελίξῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὸ μέγα τοῦτο δρᾶμα, ἀληθὲς μυστήριον τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅπου θὰ ἴδωμεν τὰς ἀλληλοδιαδόχους μεταμορφώσεις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπωασμοῦ.

Ἄχρι τῆς σήμερον ἡ ὀπτικὴ δὲν ἐχρησίμευε παρὰ μόνον σχεδὸν εἰς τὸ νὰ παράγῃ ἀνωφελῆ φαντάσματα, ἅτινα δὲν ἀφίνουσιν εἰς τὸ πνεῦμα εἰμὴ λαθραίαν τινὰ ἐντύπωσιν. Οἱ σοφοὶ ἡμῶν δὲν παρετήρησαν ὅτι ἅπαντα τὰ σκηνικὰ προτερήματα δι' ὧν οἱ φωτομάγοι κοσμοῦσι τὰς μαγείας των, εὑρίσκονται εἰς τὴν διάθεσιν ἐκείνων οἵτινες ἤθελον τολμήσει νὰ δείξωσι τὴν φύσιν ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῆς καταστάσει, δηλ. ὅ,τι ἔξοχον ἐκ τῆς ζωῆς, τῆς ποιήσεως, τοῦ μεγαλείου, νὰ συνθέσωσιν αὐτὰ ἐν μορφῇ τινι ποιητικῇ καὶ νὰ δείξωσι τοὺς νόμους τῆς φύσεως ἐν τῇ δυναμικῇ αὐτῆς καταστάσει.

Ὑποτεθείσθω ὅτι τὸ φῶς ἐπιτηδείως διὰ χρωματιστῶν ὑέλων φερόμενον εἰκονίζει ἡμῖν τὴν ἱστορίαν τῆς μορφώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ· φανταασθῆτε ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν δημιουργίαν σπονδυλωτοῦ τινος τελεσιουργουμένου πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας.

Ποῖον θέαμα θαυμάσιον, ἄξιον τῷ ὄντι νὰ δώσῃ ὑψηλὴν τινα ἰδέαν περὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς κανονικότητος τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ὑπαρχούσης. Ἑκάστη λειτουργία ἀναγκαία εἰς τὴν ζωὴν ἔρχεται ἀλληλοδιαδόχως νὰ στέψῃ (ἔστιν ὅτε προκαταβολικῶς καὶ δι' ὀργάνων προσωρινῶν) τὸ μαγικὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ φαίνεται ἀφ' ἑαυτοῦ ἱδρυόμενον.

Ἡ μία μορφὴ γεννᾷ τὴν ἑτέραν ἀλληλοδιαδόχως· τὸ μέλλον μέλος τῆς ζωϊκῆς σειρᾶς ὑφίσταται ἐν τῷ μητρικῷ αὐτοῦ κόλπῳ τὴν μεγάλην ὀργανικὴν ἀνατροφὴν, τὴν προοδευτικὴν μαθητείαν τῆς ζωῆς, ἣν αὐτὴ αὕτη ἡ ζωϊκὴ σειρὰ ἐν τῷ κοσμικῷ κόλπῳ ὑφίσταται. Τίς δὲ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς μυστηριώδους ταύτης ἀναπτύξεως; Εἷς Βούδδας; εἷς Κομφύκιος, εἷς Ταμερλάνος; Φεῦ ὄχι! ἓν ὀρνίθιον, ἓν κονύκλιον, ἓν σκυλάκιον ἴσως!..

Τότε δύναταί τις εἰπεῖν ὅτι τὸ μικροσκόπιον θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἀνατόμους νὰ εἰσαγάγωσι τὸν λαὸν εἰς τὸν ἄορατον κόσμον, ν' ἀποκαλύψωσιν εἰς τὸν ἀγνοοῦντα ἀκόμη εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸν θεμελιώδη νόμον, ὅστις διέπει τὴν ἀνάπτυξιν ἁπάντων τῶν κατοίκων τῆς κοινῆς ἡμῶν σφαίρας. Τίς δὲν ἠρέσκετο βλέπων τὸ ἔμβρυον διερχόμενον καθαρῶς δι' ὅλων τῶν στοιχειωδῶν μορφῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἐναυάγει ἐν τῷ γίγνεσθαι καὶ ἀπέληγεν εἰς τέρας; Τίς ἀπηύδα ἀκολουθῶν αὐτὸ ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἣν διατρέχει ἐν μέσῳ κινδύνων αὐξανόντων, βαδίζον τόσον ταχύτερον, καθόσον ὑψοῦται ὑψηλότερον, καθόσον προώρισται δι' ὑψηλοτέρους σκοπούς, ἀλλὰ μὴ ἀπαλαττόμενον οὐδεμιᾶς οὐσιώδους μεταμορφώσεως, ἔστω καὶ προοριζόμενον νὰ γείνῃ πνεῦμά τι δημιουργικόν, φωστήρ τις τῶν τοῦ κόσμου;

Κατανοοῦμεν ἀληθῶς ὅτι τὸ ἐνσπόνδυλον εἶναι ὡς ὁ υἱὸς πρίγκιπος, ὃν ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἰσήγαγεν εἰς τὸν στρατὸν διὰ τῶν κατωτέρω αὐτοῦ βαθμίδων. Ἀληθῶς εἰπεῖν διέρχεται κατὰ σειρὰν ὅλας τὰς βαθμίδας τὰς στρατιωτικὰς, ἀλλὰ δὲν χρονοτριβεῖ ματαίως προσδοκῶν τὸν προβιβασμὸν αὐτοῦ εἰς τὰς προκαταρκτικὰς βαθμίδας, καθὼς ὁ στρατιώτης ὅστις εὑρίσκει τὴν στρατηγετικὴν ῥάβδον ἀναδεχόμενος πρότερον τὴν στολὴν τοῦ λοχίου.

(Wilfried de Fonvielle.)

Ἐπὶ Α. ΚΗΡΥΚΟΥ.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Ἡ Καναρία Ἀκανθὶς (1) καὶ ἡ Ἀηδών.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.)

Ἐὰν ἡ ἀηδὼν ἦναι ὁ ψάλτης τοῦ δάσους ἡ ἀκανθὶς εἶναι ὁ μουσικὸς τοῦ δωματίου· πᾶν ὅ,τι ἔχει ἡ μὲν εἶναι φυσικὸν, ἡ δὲ μετέχει τῆς τέχνης μας. Καί τοι ἔχουσα ἀσθενέστερον φωνητικὸν ὄργανον, ἥττονα δύναμιν φωνῆς, ἥττονα ποικιλίαν ἤχων, εὐκολώτερον μιμεῖται καὶ πλείονα μνήμην ἔχει· καὶ καθὼς ἡ διαφορὰ τοῦ χαρακτῆρος, ἰδίως εἰς τὰ ζῶα, ἔχει πολλὴν σχέσιν μὲ τὴν διαφορὰν τῶν αἰσθήσεών των, καὶ ἡ ἀκανθὶς, ἧς ἡ ἀκοὴ εἶναι πλέον ὀξεῖα καὶ δύναται νὰ δεχθῇ καὶ διατηρήσῃ εὐκολώτερον τὰς ἔξωθεν ἀντιλήψεις, γίνεται κοινωνικωτέρα καὶ ὡς ἡδυτέρα καὶ μᾶλλον οἰκιακὴ δύναται νὰ αἰσθανθῇ καὶ εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν. Αἱ θωπεῖαί της εἰσὶν ἀξιέραστοι, τὰ μικρά της πείσματα ἀθῶα καὶ ἡ ὀργή της οὔτε πληγόνει οὔτε προσβάλλει· αἱ φυσικαὶ αὐτῆς ἕξεις τὴν πλησιάζουν μᾶλλον πρὸς ἡμᾶς· τρέφεται ἐκ σίτου ὡς τὰ λοιπὰ κατοικίδια πτηνὰ, ἀνατρέφεται δυσκολώτερον τῆς ἀηδόνος, ἥτις δὲν ζῇ ἢ διὰ μόνου κρέατος καὶ ἐντόμων καὶ δὲν λαμβάνει ἢ μόνον τροφὴν προπαρασκευασμένην· αἱ ἀκανθίδες ἀνατρέφονται μετὰ πλείονος εὐκολίας καὶ ἐπιτυχίας, προσέτι μετ' εὐχαριστήσεως τῶν διδασκόντων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν κόπων των. Ἐγκαταλείπει πολλάκις τὴν μελῳδίαν τοῦ φυσικοῦ ᾄσματός της, διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν ἁρμονίαν τῶν φωνῶν της καὶ μουσικῶν ὀργάνων μας· ἐπευφημεῖ, συνοδεύει καὶ μᾶς ἀποδίδει πλέον ἐκείνου τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ δώσῃ.

Ἡ ἀηδὼν πλέον ὑπερήφανος διὰ τὰ προτερήματά της, φαίνεται ὅτι θέλει διατηρήσει αὐτὰ ἐν ὅλῃ των τῇ ἀγνότητι. τοὐλάχιστον φαίνεται ὀλίγον φροντίζουσα περὶ τῶν ἡμετέρων πραγμάτων, καὶ μετὰ δυσκολίας ἀντιλαμβάνεται τινὰ τῶν ᾀσμάτων μας. Ἡ ἀκανθὶς δύναται νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ συρίσῃ· ἡ ἀηδὼν περιφρονεῖ τὴν ὁμιλίαν ὡς καὶ τὸν συρισμὸν καὶ ἐπανέρχεται ἀκαταπαύστως εἰς τὸ λαμπρὸν λάλημά της· ὁ λάρυγξ της ἀείποτε νέος, εἶναι ἀριστούργημα τῆς φύσεως εἰς ὃν ἡ ἀνθρωπίνη τέχνη οὐδὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ ἢ νὰ προσθέσῃ· ὁ τῆς ἀκανθίδος εἶναι τύπος χαρίτων, κατασκευῆς ἧττον στερεᾶς ὃν ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ τροποποιήσωμεν. Ἡ μία λοιπὸν ἔχει πλείονα μετοχὴν τῆς ἄλλης εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς κοινωνίας· ἡ ἀκανθὶς ᾄλλει κατὰ πάντα καιρὸν, μᾶς διασκεδάζει κατὰ τὰς πλέον κατηφεῖς ἡμέρας, συντελεῖ μάλιστα εἰς τὴν εὐτυχίαν μας, διότι εἶναι τὸ θέλγητρον πάντων τῶν νέων καὶ ἡ ἡδονὴ τῶν καθειργμένων.

Ν. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

(1) Κοινῶς καναρίνι· οἱ Γάλλοι τὴν ὀνομάζουσι serin ἤτοι σειρῆνα.

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Henri Conscience.)

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 30.)

νεῤῥιχῶντο εἰς τὰ παράθυρα καὶ εἰς τὰ ὑψώματα· φωνὴ δὲ γενικὴ, συνοδευομένη ἀπὸ χειροκροτήσεις, ἐδήλου τὴν χαρὰν τοῦ πλήθους:

—Ὁ Ὀμμεγκάνος! ἰδοὺ ὁ Ὀμμεγκάνος!

Καὶ ἀληθῶς ἰχθὺς θηριώδης πλέων εἰς κύματα ἐζωγραφισμένα διηυθύνετο βραδέως πρὸς τὴν μεγάλην ἀγορὰν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιέργων· ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ θαλασσίου τέρατος ἐκάθητο ὁ Ἔρως, ὁ μικρὸς Θεὸς, ὅστις διὰ σημείων τῆς παντοδυνάμου χειρός του διηύθυνε κατὰ τοῦ περιέργου πλήθους τὰς δύω πηγὰς τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον τὸ κῆτος ἐξέπεμπεν ἀπὸ τοὺς μυκτῆράς του εἰς ὕψος τριάκοντα βημάτων· ἦτο ὡραῖον θέαμα νὰ βλέπῃ τις τὸ πλῆθος φεῦγον μὲ ἐκρήξεις φωνῶν

καὶ γέλωτος, ἵνα μακρυνθῇ τοῦ ἐχθρικοῦ θηρίου· ἀλλὰ ὅσον καὶ ἂν προσεπάθει δὲν ἠδύνατο νὰ διαλύσῃ τὰς συμπυκνώσεις καὶ ὁ Ἔρως ὠφελούμενος ἐκ τοῦ θορύβου του διεύθυνε πρὸς αὐτὸν τὴν ῥευστὴν στήλην καὶ τοὺς κατέβρεχε μὲ χειμάῤῥους ὕδατος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τοὺς δυσηρέστει, αἱ φωναὶ τῆς χαρᾶς των καθίσταντο ζωηρότεραι καὶ ὀλίγον ἀνησύχουν διὰ τὴν βλάβην τὴν ἐπιγινομένην εἰς τοὺς στολισμούς των, τόσον ἡ κατὰ παράδοσιν αὕτη πανήγυρις τοὺς παραφέρει ἀπὸ εὐθυμίαν.

Εἰς ἀκολουθίαν τοῦ κήτους ἤρχετο ὁ Γίστος Δρουὲν Ἀντίγονος, ὅστις στρέφει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν, περιφέρει τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τρομακτικὸν τρόπον καὶ παρατηρεῖ ἀπὸ τοὺς φεγγίτας τῶν ἀποθηκῶν τὰς ὑψηλοτέρας οἰκίας, κατόπιν ἐφάνησαν οἱ δελφῖνες, τὸ ἅρμα τοῦ Ποσειδῶνος, ἡ Εὐρώπη ἐπὶ τοῦ Ταύρου, ὁ Παρνασσὸς μὲ τὰς Μούσας, τὸ ἅρμα τοῦ Πυκέλλου, ἡ Τύχη ἐπὶ Ἐλέφαντος, τὸ πλοῖον τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἀπειρία ἄλλων ὡραίων ἐμβλημματικῶν εἰκόνων.

Ὁσάκις νέον τι διήρχετο, οἱ καλοὶ πολῖται ἐπανελάμβανον τὰς χειροκροτήσεις των, ἐπιδοκιμασίαι διεδέχοντο ἀλλήλας ὁτὲ μὲν πρὸς τιμὴν τῆς καλλονῆς αὐτῆς τῆς ὁμάδος, ὁτὲ δὲ πρὸς τιμὴν τῶν φίλων καὶ συγγενῶν, οἵτινες παρίστων τὰ πρόσωπα ταῦτα· καὶ ἐπειδὴ ὁ Ὀμμεγκάνος ἦτο ἀρκετὰ μεγάλος, φωναὶ χαρᾶς ὑψοῦντο ἀπὸ ὅλας τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς γλυκείας ταύτης ἡμέρας τῆς ἀνοίξεως, οἱ θεαταὶ ᾐσθάνοντο ἑαυτοὺς ἐπὶ τὸ φαιδρότερον διατεθειμένους, τοῦθ' ὅπερ ἐμαρτύρει τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου των στερεότυπον μειδίαμα.

Ἐν τούτοις, ἐνῷ τὸ ἄμετρον πλῆθος διεσκέδαζε μὲ τὰς παιδικὰς αὐτὰς διασκεδάσεις καὶ ἐσφάδαζεν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ὡσεὶ αἱ δυστυχίαι νὰ τῷ ἦσαν ἄγνωστοι, ἐκεῖ που ἵστατο ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ δὲν ἔπαυσε νὰ ποτίζηται ἀπὸ πικρίας καὶ ἤδη, φεῦ! ἦτο βυθισμένος εἰς ἄβυσσον λύπης τῆς ὁποίας ἤγγιζε τὸν πυθμένα.

Ὁ δυστυχὴς Γεράρδος εἶχε καθήσει ἐκ νέου πλησίον τῆς κλίνης τοῦ γέροντος πατρός του, σιωπῶν, τὰς χεῖρας ἔχων ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, ὅλως παραλελυμένος ἐκ πόνου ἀπολέσας πᾶσαν τὴν ἐλαστικότητα τῶν μυῶνων του· δὲν ἦτο πλέον ὁ νέος μὲ τὴν ὡραίαν μέλαιναν κόμην, ἥτις ἔδιδεν εἰς τὴν ὄψιν του τόσην καλὴν ἔκφρασιν, ὄχι, ἤδη κατεβλήθη τόσον ὅσον καὶ ὁ ἀσθενῶν πατήρ του.

Ῥυτίδες βαθεῖαι ἐχαράσσοντο ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν του καὶ ἕτερον δεῖγμα, δεῖγμα τρομερὸν ἐμαρτύρει πόσον ἡ καρδία του εἶχεν ὑποφέρει τὴν παρελθοῦσαν νύκτα· αἱ τρίχες του ἦσαν λευκαὶ ὡς ἡ χιών! αἱ ψυχικαὶ ταραχαὶ εἶχον καταστήσει τὸ νευρικὸν σύστημα οὕτως εὐερέθιστον, ὥστε ὁ ἐλάχιστος θόρυβος τὸν ἠνάγκαζε νὰ σκιρτᾷ καὶ ὁσάκις ὁ κώδων τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἐσήμαινε μίαν ὥραν περιπλέον, ψυχρὸς ἱδρὼς περιέβρεχε τὸ μέτωπόν του καὶ αἱ λευκαὶ τρίχες του ἀνωρθοῦντο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του.

Δύω ὧραι μετὰ μεσημβρίαν ἐσήμηναν καὶ ἡ αὐτὴ ταραχὴ κατέλαβε τὸν πάσχοντα Γεράρδον δι' ἕκτην ἢ ἑβδόμην φοράν.

—Ἔχε θάῤῥος, δυστυχῆ υἱέ μου, εἶπεν ὁ πατήρ, αἱ θλίψεις σου μοὶ εἶναι κοιναί, ἴσως οἱ λόγοι μου σοὶ δώσωσι παρηγορίαν τινὰ· ἐπὶ πολὺ κάθησαι αὐτοῦ χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃς.

Ὁ Γεράρδος ἔθεσε τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του ἐπὶ τῆς ἀλγούσης καρδίας του καὶ τὴν ἔθλιψε τρέμων, ἐνόησεν ἐκ τῆς προφορᾶς τοῦ πατρός του, ὅτι ἡ σιωπή του τὸν ἐλύπει καὶ διὰ φωνῆς ὑποκώφου καὶ ἠλλοιωμένης ἀπήντησε.

—Πάτερ μου, καταμετρῶ τὴν ἀπόχασιν, ἥτις μὲ χωρίζει ἀπὸ τὴν αἰώνιον ἀτιμίαν· τέσσαρες ἀκόμη ὧραι καὶ θὰ καταντήσω πλάσμα οἰκτρὸν καὶ κατηραμένον· θὰ ἐμβάπτω τὰς χεῖράς μου εἰς τὸ αἷμα τοῦ πλησίον μου· φοβερὰ βεβαιότης! ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς θὰ κλεισθῇ τότε διαρκῶς ὄπισθεν ἐμοῦ .... δὲν δύναμαι νὰ ὀπισθοχωρήσω πλέον, ἀνάγκη νὰ βαδίσω πρόσω χωρὶς νὰ βλέπω περὶ ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ αἴσχους καὶ τῆς ἀτιμώσεως, καὶ ἂν ὅν τι συμπαθὲς, γυνὴ, ὦ Λίνα! Λίνα! μοὶ τείνῃ τὴν χεῖρα, δὲν θὰ δύναμαι νὰ τὴν θλίψω ἢ διὰ χειρὸς αἱμοσταγοῦς! πάτερ μου, ἀδυνατῶ νὰ σοὶ ἐκφράσω ὅ,τι αἰσθάνομαι, εἶμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ· πρέπει νὰ σοὶ τὸ εἴπω; ὦ! ναὶ, τοῦτο θὰ σοὶ δώσῃ τὸ μέτρον τῶν παθημάτων μου: τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἔφερον τὴν χεῖρα εἰς μάχαιραν, ἵνα αὐτοχειριασθῶ· ἀλλὰ μοὶ ἐφάνη ὅτι σὺ μ' ἀνεχαίτισας, διελογίσθην τίνα λύπην θὰ σοὶ ἐπροξένει ὁ θάνατός μου καὶ ἔκλαυσα μέχρις οὗ τὸ ἐγχειρίδιον ἐξέφυγε τῶν ἀδυνάτων χειρῶν μου.

Ἐνῷ ὡμίλει τοιουτοτρόπως, ἡ φρίκη ἦτο διακεχυμένη ἐπὶ τοῦ κατίσχνου προσώπου τοῦ γέροντος δημίου, δάκρυα ἔῤῥευσαν εἰς τὰς παρειάς του καὶ ἦτο εὔκολον νὰ παρατηρήσῃ τις ἐκ τῆς ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας του, ὅτι ἀπαίσιον προαίσθημα τὸν κατέθλιβεν.

— Υἱέ μου, ἀνέκραξε διὰ φωνῆς ἱκετευτικῆς, υἱέ μου, ἰδὲ πόσον λυποῦμαι· συλλογίσου πόσον οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐξέφερες ἔπρεπε νὰ μὲ ταράξουν, ἐννοεῖς, Γεράρδε, ὅτι μ' ἀναγγέλλεις τὸν βέβαιον θάνατον; ἠξεύρεις ὅτι βλασφημεῖς.

— Τὴν ἐσπέραν ταύτην τὸ σῶμά μου θὰ κατακερματισθῇ ὑπὸ μανιώδους πλήθους καὶ σὺ, πάτερ μου, δὲν θ' ἀνεύρῃς πλέον τὰ μέλη μου διεσπαρμένα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς καταδίκης· διότι θὰ κατακοπῶ, θὰ κατακερματισθῶ, θὰ καταξεσχισθῶ, τὸ πτῶμά μου θὰ καταπατηθῇ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ πλήθους.

— Ἐννοεῖς, σκληρὲ υἱὲ, ὅτι οἱ λόγοι σου ἐγκλείουσι τρομερὰν πρόῤῥησιν.

—Ναὶ, τὸ ἠξεύρω, ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος μετ' ἀταραξίας, τοσοῦτον καταπληκτικῆς, ὥστε τρόμος κατέλαβεν ὅλα τὰ μέλη τοῦ γέροντος πατρός του· ὁποῖον ἀποτρόπαιον μυστήριον ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ υἱοῦ του!

Μετ' ὀδυνηρὰς προσπαθείας ἐγερθεὶς ὀλίγον ἐπὶ τῆς κλίνης του εἵλκυσε πρὸς ἑαυτὸν τὸν υἱόν του, περιβαλὼν δ' αὐτὸν μὲ τοὺς βραχίονάς του, τὸν ἠσπάσθη χύνων χειμάῤῥους δακρύων.

— Ὦ! Γεράρδε, ἀνέκραξε, σὲ καταλαμβάνω, θέλεις ν' ἀποθάνῃς· ἡ ἐγκλημματικὴ αὕτη ἰδέα, ὁ φοβερὸς οὗτος συλλογισμὸς σὲ θέλγει! ἑκούσιον θῦμα, θὰ προσφέρῃς σαυτὸν εἰς τὴν λύσσαν τοῦ πλήθους .... καὶ ἐγὼ, γέρων καὶ ἀσθενὴς θὰ μένω μόνος εἰς τὸν κόσμον; θὰ μ' ἀφήσῃς λείαν εἰς τὰς λύπας μου! ἀναμφιβόλως δὲν ἐμελέτησας τὴν σκληρὰν ἀγνωμοσύνην τοῦ σχεδίου σου, Γεράρδε.

Τὰ παράπονα ταῦτα παρήγαγον ἐπὶ τοῦ Γεράρδου ἐντύπωσιν ἐκπληκτικήν· ἔτρεμεν ὡς ὁ ἔνοχος εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδεται δικαίως ἔγκλημα φρικῶδες καὶ ἄτιμον. Παρατηρῶν πόσον ἡ ἀπατηλὴ σκέψις θανάτου ἐπικειμένου τὸν εἶχεν ἀποπλανήσει ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος καὶ μετρῶν τὴν ἄμετρον λύπην, ἥτις ἤθελε κατασπαράξει τὴν καρδίαν τοῦ πατρός του, ἐὰν τὸν ἐγκατέλιπε μόνον ἐπὶ τῆς γῆς, ἔφριξεν· ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἀποθάνῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῷ εἶχε μειδιάσει ὅλην τὴν νύκτα· καὶ ἤδη ἀπὸ στοργὴν πρὸς τὸν πατέρα του ἔπρεπε παντὶ σθένει νὰ προσπαθήσῃ ἵνα διατηρήσῃ ζωὴν, ἥτις τῷ ἦτο βάρος.

— Πάτερ μου, εἶπε, συγχώρησόν με, καταλαμβάνω τὸ χρέος μου. Ναὶ, πρέπει νὰ ζήσω! λοιπὸν θ' ἀναβῶ θαῤῥαλέως εἰς τὸ ἰκρίωμα.... καὶ ἂν ὅλον τὸ αἶσχος καὶ ὅλη ἡ ἀτιμία, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ φέρῃ ἄνθρωπος, πέσωσιν ἐπ' ἐμοῦ, ὑπερηφάνως θ' ἀτενίσω πρὸς τὸ μῖσος καὶ τὴν καταφρόνησιν! δὲν φοβοῦμαι ἤδη τίποτε· ἕτοιμος νὰ καταφέρω τὸν θανάσιμον κτύπον, μετ' ἀδιαφορίας θὰ βρέχω τὰς χεῖράς μου εἰς τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν μου, χωρὶς αἴσθημα φρίκης νὰ ἐγείρεται ἐν ἐμοὶ, τετέλεσται! τὸ ἠθέλησαν! μὴ κλαῖε λοιπὸν, πάτερ μου, ὁ υἱός σου θὰ γίνῃ δήμιος καὶ θὰ ἔχῃ καρδίαν δημίου.

Ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ Γεράρδος αἰφνιδίως μετεβλήθη, καὶ ὅτι ἡ φρίκη του αἵματος ἐξηφανίσθη, ἢ μᾶλλον ἀνδρικὴ ἐνέργεια τῷ παρέσχε τὴν δύναμιν νὰ ὑπερβῇ τὴν φρίκην ταύτην· ἀλλὰ δὲν εἶχεν οὕτως. Ὁ Γεράρδος ἠπάτα ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα του· οἱ λόγοι του ἦσαν γέννημα τῆς ἐσωτερικῆς λύσσης, ὑπὸ τῆς ὁποίας εἶχε καταληφθῆ βλέπων ἑαυτὸν ὑποχρεωμενον νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ δύο ἀποφάσεων, αἵτινες ἐξ ἴσου τῷ ἦσαν ἀδυνηραὶ, ἐξ ἴσου ἀδύνατοι νὰ πραγματοποιηθῶσι· ν' ἀφεθῇ εἰς τὸν θάνατον καὶ νὰ δείξῃ διὰ τούτου τὴν μεγαλειτέραν ἀγνωμοσύνην πρὸς τὸν γέροντα πατέρα του, ἢ νὰ γίνῃ δήμιος καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχήν· ἡ βάσανος εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ὑπέβαλλε τὸ σκληρὸν τοῦτο δίλημμα ἐπροδίδετο ἐναργῶς ἐκ τῆς ὄψεώς του· εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ τρόμον τοιοῦτον, ὡς ἂν ποτὲ νὰ μὴ τὸν εἶχε δοκιμάσει, καὶ ὅταν εἶπε μὴ κλαῖε πλέον, πάτερ μου, ἄφθονα δάκρυα ἔῤῥευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του

καὶ ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἡ κεφαλή τοῦ εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός του.

Ἔμειναν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν θέσιν ταύτην προσπαθοῦντες νὰ παραμυθήσωσιν ἀλλήλους, ἀλλὰ μάτην· διότι ὁ γέρων δήμιος ἐφοβεῖτο, οὐχὶ ἄνευ λόγου, ὅτι ἡ δέουσα εὐστάθεια ἐγκατέλιπε τὸν υἱόν του, ὁ δὲ Γεράρδος ἐφοβεῖτο τὴν ὕπαρξιν, ἥτις τῷ ἐπεφυλάσσετο, ἂν ἔφθανε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πρώτην ἐκτέλεσιν.

IV

Ἡ ἑβδόμη ἑσπερινὴ ὥρα εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τοῦ καταδίκου Ἑρμάνου, ἥτις εἶχεν ἀναβληθῆ διὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἕνεκα τῶν διασκεδάσεων τοῦ λαοῦ, αἵτινες εἶχον λάβει χώραν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Πολὺ πρὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ἔβλεπέ τις πολυάριθμα συμπλέγματα ἀνθρώπων, πορευομένων διὰ τῆς πύλης τοῦ saint-Zoris πρὸς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἵνα παρασταθῶσιν εἰς τὸ αἱματηρὸν θέαμα· οὐδὲν ἄλλο παροξύνει τόσον τὴν περιέργειαν τοῦ λαοῦ, ὅσον ἡ προσδοκία ὅτι θὰ ἴδωσι καταπίπτουσαν ἐκ τοῦ ἱκριώματος κεφαλὴν μορφάζουσαν, ἐνῷ αἱματηρὰ κύματα βάπτουσι τὸ ἔδαφος δι' ἐρυθρότητος ἀχνιζούσης· ὁποία φρικώδης εὐχαρίστησις! ὁποία τρομερὰ περιέργεια ἡ ἀρεσκομένη νὰ παρίσταται εἰς τὴν ἐξουδένισιν τοῦ ἀνθρώπου!

Ἐκ τῶν προτέρων ἡ εἴδησις τῆς προσεχοῦς καρατομήσεως ἔκαμε νὰ σκιρτήσωσιν ἀπὸ χαρὰν πολλοί, διευθυνόμενοι ἤδη ἐκεῖ, ὅπου φθάσαντες ἐδείκνυον λυπηρὰν περιέργειαν: ἐπιδείκνυνται εὐσπλαγχνίαν διὰ τὸν κατάδικον· διατί; ἵνα ὑποκρύψωσιν ἐνώπιον τῶν ἄλλων καὶ ἑαυτῶν τὴν μυσαρὰν φύσιν των, διότι αἰσθάνονται καὶ αὐτοὶ τὴν σκληρότητα, ἥτις κρύπτεται ὑπὸ τὴν ἄτιμον περιέργειάν των.

Τὸ μέρος λοιπὸν τῆς καταδίκης ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ λαοῦ· γυναῖκες πάσης τάξεως καὶ πάσης ἡλικίας παρευρίσκοντο ἐκεῖ μετὰ τῶν θυγατέρων καὶ υἱῶν των, καὶ ὁ ἐσχατόγηρως τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἄλλος λόγος θ' ἀπέσπα τῆς ἑστίας του, κατηνάλωσε τὰς τελευταίας δυνάμεις του, ἵνα φέρῃ ἔτι ἅπαξ τὰ κατεσκληκότα μέλη του εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἱκριώματος καὶ παραστῇ εἰς τὸ αἱματηρὸν θέαμα ἀποτομῆς· ἦτο λυπηρὸν θέαμα νὰ βλέπῃ τις τὸ πλῆθος γελῶν καὶ ἀστεϊζόμενον, ἵνα συντέμῃ τὴν προσδοκίαν, ἐνῷ ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των ἀγχόναι καὶ τροχοὶ ἐπεδείκνυον σκελετοὺς γεγυμνωμένους καὶ πτώματα τὸ πλεῖστον κατακερματισμένα.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους καὶ πολὺ πλησίον τοῦ ἱκριώματος εὑρίσκετο ἡ Λίνα· ἡ καρδία της ἔπαλλεν ἰσχυρῶς εἰς τὸ κατατεθλιμένον στῆθός της καὶ ἴσως θὰ ἐθρήνει ἐναντίον τῆς φαιδρότητος τῶν ἀνθρώπων ἐὰν δὲν ἤρχετο νὰ δώσῃ θάρρος εἰς τὸν Γεράρδον, καὶ ἐὰν δὲν ἐνόει· ὅτι διὰ τῶν δακρύων δὲν θὰ κατώρθου νὰ φθάσῃ τὸν σκοπόν της· ὁ ἀδελφός της Φράντς ἦτο πλησίον αὐτῆς, καθαρῶς ἐνδεδυμένος, φέρων εὐρὺν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, μανδύαν φαιὸν ἐπὶ τῶν ὤμων του, ὅπως ἔφερον οἱ πλεῖστοι τῶν πολιτῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡ Λίνα τῷ εἶχεν ἐξηγήσει τὴν οἰκτρὰν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ὁ Γεράρδος, καὶ ὁ νέος λεπτουργός, καταστὰς ἐκ τῆς γενναιότητος ταύτης ὀλίγον βάναυσος, ὅπερ ἄλλως τῷ ἦτο ἴδιον, δημοσίᾳ εἶχεν ὀμόσει νὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ πρώτου ὅστις ἤθελε ῥίψει καὶ ἕνα λίθον κατὰ τοῦ νέου δημίου, ἐὰν ἦτο ἀληθὲς ὅτι τοῦτο ἔμελλε νὰ συμβῇ· ἐπειδὴ ἦτο ἤδη ἀργὰ καὶ τὸ σκότος ἤρξατο νὰ ἐπιφαίνεται, οἱ βοηθοὶ τοῦ δημίου ἠσχολοῦντο δραστηρίως νὰ παρασκευάσωσι πάντα τὰ τοῦ ἱκριώματος· δὲν ἐπερίμενον πλέον ἐπὶ πολύ· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ὀλεθρία ἅμαξα ἔσχιζε τὸ πλῆθος καὶ ἡ πλησιάσις της ἀνηγγέλθη διὰ ὑποτονθορισμοῦ ἀπείρου καὶ γενικοῦ. Ὁ κατάδικος Ἑρμάνος περιβεβλημένος ὕφασμα μέλαν ἐκάθητο μετὰ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ ὄπισθεν τῆς ἁμάξης, ὁ Γεράρδος ὡπλισμένος διὰ τῆς μεγάλης σπάθης τῆς δικαιοσύνης, ἵστατο μετὰ τοῦ ὑπηρέτου του ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσωμεν τί συνέβαινεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νέου δημίου· διότι τὸ πρόσωπόν του ἦτο ἀπαθές· ἐκράτει τοὺς ὀφθαλμοὺς ταπεινωμένους καὶ δὲν ἐθεώρει τὸν λαόν· ἀληθῶς, ἐὰν δὲν ἐκράτει τὴν σπάθην δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, οὐδὲ θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τις, αὐτὸς ἢ ὁ Ἑρμάνος, ἦτο ὁ κατάδικος. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ Γεράρδος

ἐδοκίμαζε περισσοτέραν σύγχυσιν καὶ λύπην, ἢ ὁ μέλλων νὰ καρατομηθῇ, εὐτυχῶς δι' αὐτόν, ὁ πατήρ του τὸν εἶχε προτρέψει νὰ κόψῃ τὰς πολιὰς τρίχας του, αἵτινες τῷ ἔδιδον φυσιογνωμίαν ἀρκετὰ παράδοξον· ἄνευ τῆς προφυλάξεως ταύτης τὸ πλῆθος θὰ τὸν ὑπεδέχετο ἅμα τῇ ἀφίξει του διὰ ὕβρεων καὶ προπηλακισμῶν.

Ὁ Γεράρδος, ἀποπλανημένον ἔχων τὸ πνεῦμα ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ καὶ εὑρέθη οὕτω τυφλώττων πρὸς πᾶν ὅ,τι τὸν περιεκύκλου, ὥστε οὐδὲν παρεστάθη διακεκριμένως οὔτε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς οὔτε εἰς τὴν διάνοιάν του, δὲν εἶδε πλέον τὴν Λίναν, καί τοι αὕτη διὰ τοῦ ἀδελφοῦ της τῷ ἔδιδε σημεῖα ἐπανειλημμένως.

Οἱ βοηθοὶ τοῦ δημίου ἠθέλησαν νὰ ὁδηγήσωσι τὸν κατάδικον ἐκ τῆς ἁμάξης εἰς τὸ ἱκρίωμα, ἀλλ' ἰσχυρίσθη ὅτι δὲν εἶχεν ἔτι περαιώσει τὴν ἐξομολόγησίν του καὶ ὅτι ἐπιθύμει νὰ ἐξαγνίσῃ καθολοκληρίαν τὴν συνείδησίν του, βλέπων, ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας εἶχεν. Ἴσως ἐπίστευσεν εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ σκότους, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπυκνοῦτο· ἤδη οἱ ἱστάμενοι ὀλίγον μακρὰν δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τὸ ἱκρίωμα· ὁ λαὸς ὅμως φοβούμενος, μὴ τὸ σκότος ἀποστερήσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του τοῦ ὡραίου τούτου θεάματος τὸ ὁποῖον ἀνέμενεν, ἤρξατο διὰ φωνῶν ἰσχυρῶν νὰ ζητῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως· τότε ἔσυραν βιαίως τὸν κατάδικον ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος καὶ τὸν ἐγονάτισαν εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, ὁ βοηθὸς τοῦ ἐκτελεστοῦ ἀπεγύμνωσε τὸν τράχηλον τοῦ θύματος, καὶ τὸν ἔδειξε πρὸς τὸν δήμιον, ὡσεὶ ἔλεγε: « Κύριε, ἐδῶ φέρε τὸν κτύπον!

Εἰς τὴν θέαν τῆς σαρκὸς, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ διαχωρίσῃ, ὁ Γεράρδος ἀνένηψεν ἐκ τῆς ἀναισθησίας του· αἱ κνῆμαί του ἤρχισαν νὰ τρέμωσιν οὕτως ὥστε τὸ ἱκρίωμα ἐκινεῖτο καὶ ἡ μάχαιρα ἐξέφυγε τῶν χειρῶν του· ἐν τούτοις τὸ συμβὰν τοῦτο παρῆλθεν ἀπαρατήρητον· τὸ σημεῖον τῆς ἐκτελέσεως δὲν εἶχεν ἔτι δοθῆ· ὁ βοηθὸς ἔλαβε τὸ φονικὸν ὅπλον καὶ τὸ ἔδωσε πάλιν εἰς τὸν δήμιον, ὅστις τὸ ἐκράτησε διὰ σφιξίματος σπασμωδικοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος ὁ κρατῶν τὴν ἐρυθρᾶν ῥάβδον, ἢ ὁ ὑπάλληλος τῆς ὑψηλῆς δικαιοσύνης, ἔδωσε τὸ σημεῖον· ἀλλ' ὁ Γεράρδος δὲν ἐνόησε τὴν φωνὴν, οὐδ' εἶδε τὴν ῥάβδον καταβιβαζομένην.

—Ταχέως, κύριε, ταχέως! ἀνέκραξεν ὁ ὑπηρέτης, ἐνῷ ἀπαισιος ψιθυρισμὸς διέτρεχεν ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους.

Ὁ Γεράρδος συνήγαγεν ὅλον τὸ θάρρος του, ὅλας τὰς δυνάμεις, αἵτινες τῷ ὑπελείποντο καὶ ὕψωσε τὴν μάχαιραν ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ καταδίκου, ἀποφασίσας ὁριστικῶς νὰ κτυπήσῃ. Ἠγνόει ὁ δυστυχὴς ποῦ εὑρίσκετο, τί ἔκαμνε, τί ἐσκέπτετο, κατατηκόμενος ἀπὸ αἶσχος καὶ ἀπὸ φρίκην, κατελήφθη ὑπὸ εἴδους λύσσης καὶ ἡτοιμάζετο νὰ καταφέρῃ κτύπον φοβερώτατον· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ κατάδικος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, παρετήρησε τὸ ἀπελπιστικὸν ὅπλον καὶ ἀφῆκε φωνὴν ὀδυνηράν. Τότε ὁ Γεράρδος ἀπώλεσε πᾶσαν τὴν ἐνέργειάν του καὶ ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἡ μάχαιρα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Ἑρμάνου· ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸν κινήσῃ ἢ νὰ τῷ προξενήσῃ πληγήν τινα.

Ὁ κατάδικος, ὅστις εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ σιδήρου ἠσθάνθη παγετώδη φρίκην διατρέχουσαν ὅλον τὸ σῶμά του, καὶ ὅστις ἐθεώρει αὐτὸν φονευθέντα, ἠγέρθη αἴφνης καὶ τείνων πρὸς τὸ πλῆθος τὰς χεῖρας ἤτει βοήθειαν, διαμαρτυρούμενος, ὅτι τὸν ἐβασάνιζον χαιρεκάκως.

Τοῦτο ἤρκεσε νὰ ἐρεθίσῃ τὴν μανίαν τοῦ πλήθους, ἡ εὐσπλαγχνία εἰς περιστάσεις ὁμοίας δίδει χαρακτῆρα γενναιότητος εἰς βιαίας πράξεις, τὰς ὁποίας ὁ λαὸς ἐπιχειρεῖ.

«Θάνατος! θάνατος! εἰς τὸν βασανιστὴν τῶν ἀνθρώπων!» Τοιαῦται ἦσαν αἱ φωναὶ αἵτινες ἠκούοντο πανταχόθεν! λίθοι ἐξεσφενδονίσθησαν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Γεράρδου ἀλλ' ὀλίγοι· διότι δὲν ὑπῆρχον ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς ἐκτελέσεως.

Ὁ Γεράρδος πρὸς στιγμὴν κατελήφθη ὑπὸ ἐκπλήξεως, ἀλλ' ἀμέσως προχωρήσας πρὸς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ ἱκριώματος ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ παρουσιασθεὶς εἰς τὸ πλῆθος ὡς μάρτυς ζητῶν τὸν θάνατον, ἀνέκραξε διὰ φωνῆς βροντώδους:

—Ἐδῶ εἶμαι! φονευστόν με, λαὲ αἱμοχαρῆ! Αἱ λέξεις αὗται ἠρέθισαν εἰς τὸ ἔπακρον τὴν λύσσαν τοῦ πλήθους, γυναῖκες, παιδία, καλοὶ πολῖται ἔφυγον δι' ὅλων

(Ἀκολουθεῖ.)

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ

ΕΣΠΑΡΡΑΚ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ,

ὑπὸ ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ ΣΧΙΝΑ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλ. 50.)

— Μὰ τὰ κέρατα τοῦ Σατανᾶ! ἐκραύγασεν οὗτος, στρεφόμενος πρὸς τὸν ἄγνωστον ἱππότην, σὺ μοὶ ἔφερες τοὺς ἀχρείους αὐτοὺς καὶ σὺ θέλεις πληρώσει δι' αὐτούς. Τίς εἶσαι; τί θέλεις;

— Εἶμαι ὁ Ῥαϋμόνδος τοῦ Ἐσπαρράκ, ἀπήντησεν οὗτος. Ἔρχομαι νὰ σοὶ ζητήσω λογαριασμὸν τοῦ αἵματος τοῦ πατρός μου, τὸν ὁποῖον ἐδολοφόνησας.

— Ψεύδεσαι! ἐκραύγασεν ὁ βαρῶνος, παράφορος ἐκ τῆς ὀργῆς, σύρων τὸ ξίφος. Θέλεις φονευθῆ διὰ τῆς χειρός μου, ἐὰν δὲν μοὶ ὀνομάσῃς πάραυτα τὸν ἀπατεῶνα, ὅστις σοὶ εἶπε ταῦτα.

Τὴν στιγμὴν ταύτην βῆμα βραδὺ καὶ ὑποτρέμον ἀντήχησεν εἰς τὸν θάλαμον. Οἱ περὶ τὸν βαρῶνον ἱστάμενοι ἀπεσύρθησαν ἀποτόμως μετ' ἐνδείξεων ζωηροτάτης ἐκπλήξεως. Ὁ Γάσπαρδ ἐστράφη. Τὸ φάντασμα προεχώρει πρὸς αὐτόν. Ὁ βαρῶνος τὴν φορὰν ταύτην ᾐσθάνθη ὑπῆκον τὸ θράσος του, ὑπεχώρησεν ἓν βῆμα. Τὸ φάντασμα τὸν ἠκολούθησε καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ μέχρι τοῦ φερέτρου. Ἐκεῖ ἐστάμάτησεν. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔλαμπον, ὡς καίοντες ἄνθρακες, διὰ τῶν ὀπῶν τῆς σινδόνης, ἥτις ἐκάλυπτεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ δὲν ἔπαυον ἀτενίζοντες οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὸν βαρῶνον.

— Γάσπαρδ δὲ Μωλεὰκ, εἶπε τὸ φάντασμα, ἐδολοφόνησας τὸν εὐγενῆ ἐξάδελφόν σου βαρῶνον τοῦ Ἐσπαρράκ, ὅπως νυμφευθῇς τὴν χήραν του καὶ κληρονομήσῃς τὰ πλούτη του. Μετὰ δεκαπέντε δολοφόνων, τοὺς ὁποίους μετεκάλεσας ἐκ τῆς Ἱσπανίας, καὶ δύο ὁπλοφόρων σου, περιέμενας τὸν βαρῶνον παρὰ τὴν μεγάλην ἔλατον Οὐράτ. Τὸν ἐκτύπησες διὰ τοῦ ἐγχειριδίου σου, καθ' ἣν στιγμὴν ἤγειρε τὴν προσωπίδα τῆς περικεφαλαίας του, ἵνα σοὶ ὁμιλήσῃ. Ἐνῷ οἱ Ἱσπανοί σου ἔσφαζον τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βαρώνου, οἱ ὁπλοφόροι σου καὶ σὺ εἴχετε ἐπιπέσει κατὰ τοῦ γεραροῦ πολεμιστοῦ, τυφλωθέντος ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ῥέοντος ἐκ τῆς πληγῆς τὴν ὁποίαν σὺ τῷ εἶχες καταφέρει. Ἡ πληγὴ αὕτη ἰδού την, ἐξηκολούθησε τὸ φάντασμα τεῖνον τὴν χεῖρα πρὸς τὸ πτῶμα· παρατήρησον αὐτὸν, Γάσπαρδ δὲ Μωλεὰκ. Πλησίασον λοιπόν. Ἐὰν δὲν εἶσαι ἔνοχος, θὲς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς πληγῆς ταύτης καὶ ὀρκίσθητι, ὅτι δὲν εἶσαι ὁ δολοφόνος τοῦ εὐγενοῦς συγγενοῦς σου.

Διὰ κινήματος ἀγρίας ἀπελπισίας ὁ Γάσπαρδ ἤγειρε τὴν χεῖρα, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ συντελέσῃ τὴν ἱεροσυλίαν του. Ὁ βραχίων του κατέπεσεν ἀδρανής. Αἱ βλάσφημοι λέξεις, ἃς ἔμελε νὰ προφέρῃ ἐξέπνευσαν ἐπὶ τῶν συσπωμένων χειλέων του. Τὸ πρόσωπόν του φοβερῶς ἠλλοιωμένον, ἦν εἰδεχθὲς τὴν ὄψιν.

— Ὑμεῖς οἵτινες ἐγνωρίσατε τὸν βαρῶνον Ἀλβέρτον, ἐπανέλαβε τὸ φάντασμα, οἵτινες βλέπετε ἐδῶ τὸ πτῶμά του, ἀναγνωρίζετε τὸν υἱόν του;.... Ἐὰν ἀναμένῃ ὑμῖν ἔτι ἀμφιβολία τις, αἱ ἐνδείξεις τῆς γεννήσεώς του θέλουσι μετ' ὀλίγον σᾶς ἀποδειχθῆ.

— Ζήτω ὁ βαρῶνος Ῥαϋμόνδος τοῦ Ἐσπαράκ! ἐκραύγασαν οἱ θεαταί.

— Υἱέ μου, υἱέ μου! ἐκραύγασεν ἡ πυργοδέσποινα, ἣν αἱ κραυγαὶ αὗται ἐξήγειραν ἐκ τῆς λειποθυμίας, ῥιφθεῖσα πρὸς τὸν ἱππότην.

Καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος ἔτεινε τοὺς βραχίονας, ὅπως τὴν δεχθῇ καὶ τὴν σφίγξῃ ἐπὶ τῆς καρδίας του, τὸ φάντασμα ἐτέθη μεταξὺ αὐτοῦ.

— Ῥαϋμόνδε, εἶπεν αὐτό, εἶναι ἡ μήτηρ σου τῳόντι· ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐναγκαλισθῇς αὐτὴν, ἐνθυμήθητι τὸν ὅρκον σου καὶ ἀνάγνωθι τὸν χάρτην τοῦτον.

Τῷ ἔδωκεν ἐνταῦτῷ τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου, ὅπερ συνεπλήρου τὴν σελίδα ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ Ῥαϋμόνδος εἶχε παρατηρήσει τὸ ὄνομα τοῦ Γάσπαρδ, κεχαραγμένον ὑπὸ τῶν ἐκλειπουσῶν χειρῶν τοῦ βαρώνου Ἀλβέρτου.

Ἰδοὺ τί ὁ ἱππότης ἀνέγνω.

« Ἀποθνήσκω δολοφονηθεὶς ὑπὸ τοῦ
» προδότου ἐξαδέλφου μου Γάσπαρδ δὲ
» Μωλεὰκ καὶ τῆς συζύγου μου, τῆς βα-
» ρωνὴς Καλίστης, ἐρωμένης τοῦ Μωλεὰκ·

— Ὦ! δὲν εἶναι ἀληθές, δὲν ἔχει οὕτως; ἐκραύγασεν ὁ Ῥαϋμόνδος τρέμων ἐκ λύπης καὶ ἀγανακτήσεως, μῆτέρ μου, ἀποκρίθητι....

— Ναί, ἀπήντησε τὸ φάντασμα, ἁρπάζων καὶ θέτων τὴν χεῖρα τῆς βαρώνης ἐπὶ τοῦ πτώματος χωρὶς ἡ ἀτυχὴς γυνὴ νὰ τολμήσῃ ν' ἀντισταθῇ, ναί, βαρώνη τοῦ Ἐσπαρράκ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅστις σὲ περιμένει, ἐνώπιον τοῦ πτώματος, τὸ ὁποῖον περιμένει τὸ σὸν, ὀρκίσθητι ὅτι εἶσαι ἀθῶα.

Ἐπεκράτησε στιγμή τις πενθίμου σιγῆς.

— Μῆτέρ μου! ἀνέκραξεν ὁ Ῥαϋμόνδος μετὰ φωνῆς παρακλητικῆς.

— Ὁμίλει, εἶπε τὸ φάντασμα διὰ τῆς ἡγεμονικῆς φωνῆς του, ὁμίλει λοιπὸν, βαρώνη τοῦ Ἐσπαρράκ.

— Εἶμαι ἔνοχος, ἐψιθύρισεν ἡ δυστυχὴς γυνὴ, πίπτουσα γονυκλιτὴς πρὸ τοῦ φερέτρου.

— Θεὲ παντοδύναμε! εἶπεν ὁ Ῥαϋμόνδος, καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.

— Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ ἰδοὺ οἱ δύο δολοφόνοι τοῦ πατρός σου, εἶπε τὸ φάντασμα πλησιάζον τὸν νεανίαν. Ἐτήρησα τὴν ὑπόσχεσίν μου, Ῥαϋμόνδε, σὺ τώρα ἐκτέλεσον τὸν ὅρκον σου.

— Νὰ φονεύσω τὴν μητέρα μου! ἐκραύγασεν ὁ ἀτυχὴς νεανίας λειποψυχῶν.

— Ὡρκίσθης ἐπὶ τῆς τιμῆς σου ὡς εὐγενοῦς καὶ τῆς πίστεώς σου ὡς χριστιανοῦ νὰ ἐξολοθρεύσῃς ἰδίᾳ χειρὶ τοὺς δύο δολοφόνους τοῦ πατρός σου, ὁποῖοι καὶ ἂν ὦσι. Περιμένω.

Ὁ Ῥαϋμόνδος ἔλαβε τὴν μάχαιράν του καὶ προεχώρησεν ἓν βῆμα.

— Δὲν δύναμαι! εἶπε ῥίπτων τὸ ὅπλον τὸ ὁποῖον ἐκρότησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Δειλὲ, ἐψιθύρισε τὸ φάντασμα, ἱππότα δόλιε καὶ ἐπίορκε! Εἰς ἐμὲ λοιπὸν μένει νὰ πληρώσω τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν σὺ ἀφίνεις ἀνεκτέλεστον.

Ἔσυρε μίαν λόγχην κάτωθεν τῆς σινδόνης του καὶ προεχώρησε πρὸς τὴν βαρώνην. Αἱ γυναῖκες αἵτινες ἦσαν περὶ τὴν βαρώνην τοῦ Ἐσπαράκ καὶ προσεπάθουν νὰ τὴν ἐπαναφέρωσιν εἰς ἑαυτὴν ἀπεχώρησαν μετὰ τρόμου. Ἡ βαρώνη ἐκύλισεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἦν νεκρά. Τὸ αἶσχος, ἡ λύπη, τοῦ συνειδότος ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ κατάπληξις τὴν εἶχον φονεύσει. Ὁ Ῥαϋμόνδος ὅστις εἶχε ῥιφθῆ πρὸ αὐτῆς ἵνα τὴν προστατεύσῃ, δὲν ἀνήγειρεν εἰμὴ πτῶμα.

— Ἄχ! ἐκραύγασε τὸ φάντασμα ἐγείρον τὸν βραχίονα μετὰ κινήματος λύσσης, ἡ ἐκδίκησίς μου μοὶ διαφεύγει! Δὲν κατώρθωσα οὔτε νὰ φονευθῇ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ της, οὔτε νὰ τὴν διατρυπήσω διὰ τῆς χειρός μου!

Ὅλη τῶν θεατῶν ἡ προσοχὴ ἦν συγκεντρωμένη ἐπὶ τοῦ φαντάσματος, ὥστε εἶχον σχεδὸν λησμονήσει τὸν βαρῶνον Γάσπαρδ.

Οὗτος εἶχεν ἀναλάβει ὀλίγον ψυχρὸν αἷμα· ἐπλησίασεν ἀπαρατήρητος εἰς τὸ φάντασμα.

— Γυνὴ ἢ φάντασμα, θέλω μάθει τίς εἶσαι, εἶπε κτυπῶν τὸ φάντασμα διὰ τοῦ ξίφους του.

Κραυγὴ φρίκης ἐκλόνισε τὸν ὄροφον. Τὸ φάντασμα ἔτεινε τοὺς βραχίονας, ὅπως στηριχθῇ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅπερ κατώρθωσε ἐπί τινας στιγμάς· ἀλλ' αἱ δυνάμεις ἐγκατέλειπον αὐτὸ αἴφνης καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κροτήσαν ὑποκώφως, ἐν τῇ καταπτώσει ἠμιανοίχθη τὸ σάβανόν του καὶ ὁ βαρῶνος, ὅστις ἐῤῥίφθη ἐπ' αὐτοῦ, ἔτριψεν εἰς τοὺς ἐκ τῆς μανίας συνεσπασμένους δακτύλους του μόνον ὀστᾶ ἄσαρκα σκελετοῦ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην τινὲς τῶν ὑπηρετῶν ἔτρεξαν εἰς τὴν αἴθουσαν κραυγάζοντες.

— Εἰς τὰ ὅπλα! εἰς τὰ ὅπλα! Οἱ χωρικοὶ διῆλθον τὴν γέφυραν καὶ προσβάλλουσι τὸν πύργον.

Ἡ πρόσκλησις αὕτη ἀπέδωκεν εἰς τὸν βαρῶνον ἅπασαν τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ ψυχρὸν αἷμά του.

— Πρὸς ἐμὲ, στρατιῶται! ἐκραύγασε, πρὸς ἐμὲ.... Θέλετε νὰ σᾶς σφάξωσι οἱ ἄθλιοι καὶ οἱ οὐτιδανοὶ οὗτοι; Θάνατον εἰς τοὺς ἐπιβούλους! θάνατον!

Οὕτως ὁμιλῶν ἐῤῥίφθη ἐπὶ τοῦ Ῥαϋμόνδου, ὅστις προσεπάθει νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν βαρώνην. Ὁ δυστυχὴς νεανίας δὲν ἠδύνατο ἔτι νὰ δώσῃ πίστιν εἰς τὴν πραγματικότητα τῶν ὅσων εἶχεν ἀκούσει· ἤθελε δώσει δέκα ἔτη τῆς ζωῆς του, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν μητέρα του εἰς τὴν ζωήν του καὶ τὴν ἀναγκάσῃ ν' ἀναι-

ρέση τὴν φρικτὴν ὁμολογίαν ἣν εἶχεν ἀφήσει νὰ τῇ διαφύγῃ.

— Προσέξατε, αὐθέντα!, τῷ ἐκραύγασεν ὁ Βεδαρὶτς ῥιπτόμενος, ὅπως σταματίσῃ τὸν Μωλεὰκ, ὅστις ἐπερχόμενος μὲ τὴν σπάθην ὑψωμένην κατέφερε φοβερὸν κτύπημα ἐπὶ τοῦ νέου ἱππότου, ὅςις ἐπρόφθασεν ἐπιτυχῶς νὰ φορέσῃ τὴν περικεφαλαίαν του· τὸ κτύπημα ἐν τούτοις ἦν τοσοῦτον ἰσχυρὸν, ὥστε ὁ Ῥαϋμόνδος, ἐνῷ ἠγείρετο, κατέπεσεν ἄπνους· ἐνομίσθη νεκρός.

Ὁ Μωλεὰκ ἠθέλησε νὰ κτυπήσῃ καὶ αὖθις, ἀλλ' ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ ἱππότου ἐρρίφθη πρὸ αὐτοῦ.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἠκούσθησαν αἱ κραυγαὶ τῶν χωρικῶν εἰσορμώντων εἰς τὸν πύργον.

— Πρὸς ἐμὲ, στρατιῶται! ἐκραύγασεν ὁ βαρῶνος· ἐμπρὸς κατὰ τῶν ἀχρείων!

Ὡς προείπομεν ἡ πλειονότης τῶν στρατιωτῶν τοῦ βαρώνου Γάσπαρδ συνέκειτο ἐξ ἀνθρώπων τῆς ἀγχόνης καὶ τοῦ σκολόπου, οὓς ὡς φαίνεται συνήθροισεν ἕνεκεν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν. Πρὸς στιγμὴν, καταπεπληγμένοι ἐκ τῶν ὑπερφυσικῶν συμβάντων, ἅτινα ἐγένοντο, ἔμειναν κωφοὶ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἀρχηγοῦ των· ὁ κοινὸς κίνδυνος, ὡς ἐκ τοῦ πρὸς αὐτὸν μίσους τῶν χωρικῶν τοὺς συνήθροισεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐθέντου του. Μετὰ ἓν λεπτὸν ἦσαν ἕτοιμοι εἰς μάχην.

Ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μόνον ἀρχαῖοι ὑπηρέται τοῦ βαρώνου Ἀλβέρτου, συνηθροίσθησαν περὶ τὸν νόμιμον κληρονόμον τοῦ Ἐσπαρράκ, τὸν ὁποῖον αἱ θεραπαινίδες τῆς βαρώνης προσεπάθουν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ζωήν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Γάσπαρδ ἐφώρμα κατ' αὐτῶν μὲ τὴν σπάθην ὑψωμένην, σχοινίον αἰφνιδίως τεντωθὲν πρὸ αὐτοῦ παρὰ τὰ γόνατα, τὸν ἔκαμε νὰ καταπέσῃ, μεθ' ὃ δύο νάνοι παραδόξως ἐνδεδυμένοι, οἵτινες εἶχον διεισδύσει διὰ τῶν κυμβῶν τῶν θεατῶν, ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ Μωλεὰκ καὶ τὸν ἐκτύπων διὰ τῶν ἐγχειριδίων των. Ἀλλ' αἱ μικραὶ χεῖρές των καίτοι ἰσχυρότεραι παρ' ὅσον περιέμενέ τις, δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ διατρυπήσωσι τὸν θώρακα, τὸν ὁποῖον ὁ βαρῶνος

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΕΙΣ ΠΑΙΔΙΟΝ.

Πόσον ὡραῖον, φίλοι μου, θὰ ἦτο ἂν ὁ βίος
μετὰ τῆς ἥβης ἔληγεν, ἐνῷ ἁπλοῦται ἔτι
τοῦ ἔαρος ὁ οὐρανὸς διαφανὴς καὶ λεῖος,
κ' ἡ πλάνη τὸν μανδύαν της τὸν μάγον ἐπιθέτει.

—oo—

Εἶναι ὡραία ἡ Ἐδὲμ πρὶν ἔτι παρεισδύσῃ
ὁ ὄφις τῆς ἐπαύριον τῆς νέας ἡλικίας
καὶ δηλητήριον πικρὸν τὸν ἄνθρωπον ποτίσῃ·
ῥοφᾶ τὴν δρόσον τῆς αὐγῆς τὸ πῦρ τῆς μεσημβρίας.

—oo—

Ἀρκεῖ εἷς φίλος καὶ ἀρκεῖ ἓν βλέμμα ἐρωμένης,
σιγᾷ τῆς δόξης ἡ φωνὴ, μὲ τὸ παρὸν κοσμεῖται·
μετὰ μικρὸν τὴν ἄπειρον σκηνὴν τῆς οἰκουμένης
μετρεῖ τὸ βλέμμα τοῦ ἀνδρὸς καὶ πάλιν δὲν ἀρκεῖται.

—oo—

Ναί! τότε ἔπρεπε γλυκὺς ὁ θάνατος εἰσδύων,
ἐνῷ κυλίεται ὁ νοῦς εἰς ἔκστασιν ἁγίαν,
νὰ σβύσῃ τὸ μειδίαμα συγχρόνως μὲ τὸν βίον,
νὰ παραδώσῃ τὴν ψυχὴν εἰς τὴν ἀθανασίαν.

—oo—

Εἶναι μακρὸς, πολὺ μακρὸς ὁ βίος, τὴν εὐδίαν
ἀκολουθοῦσι θύελλαι ζοφώδεις, καταιγίδες,
καὶ οὔτε κἂν πιστεύομεν πῶς εἴχομεν πρωΐαν
καθ' ἣν τοσαῦτ' ἐθώπευον τὸν βίον μας ἐλπίδες.

—oo—

Εἶναι μακρὸς, πολὺ μακρὸς ὁ βίος, καὶ ὁ χρόνος
μαραίνει τὴν ψυχὴν αὐτὴν μαραίνων τὴν καρδίαν·
ἂν δίδῃ κἄποτε τροφὴν ὀδυνηρὰν ὁ πόνος
τίς πάλιν κατεμέτρησε ψυχρὰν ἀπελπισίαν;

—oo—

Τί ὠφελεῖ ἂν διαρκεῖ τὸ ἔαρ μαραμμένον,
καὶ ἂν τὸ ἄσμα ἀντηχεῖ μεστὸν μελαγχολίας,
καὶ ἂν τὸ ῥόδον σώζεται ὠχρὸν καὶ τεθλασμένον
καὶ ἂν ὁ βίος διαρκεῖ χωρὶς τῆς εὐτυχίας;

—oo—

Τί ὠφελεῖ ἐὰν ἐντὸς ὑψίστων πυραμίδων
βαλσαμωμένοι μόμιαι τὸν θάνατον νικῶσι;
τί ὠφελεῖ, καλύπτοντες τὴν κόνιν τῶν ἐλπίδων,
οἱ ἄνθρωποι ὡς μόμιαι τοῦ ἔαρος νὰ ζῶσι;

—oo—

Ὅλα οἰκτρά· ὁ μαρασμὸς τὸ ἄνθος ἀναμένει,
καὶ τὴν γαλήνην ἀπειλεῖ μακρὰν ἡ τριχυμία,
καὶ πρὸς τὸ ἔαρ ὁ χειμὼν ἀκατασχέτως βαίνει,
πρὸς τὸ παιδίον ἡ ῥυτὶς καὶ ἡ ἀπελπισία.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ
ΤΟΥ
ΚΑΡΡΟΟΥ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 50).

— Ὁ πρῶτος, ὅτι θέλετε ὑπογράψει γραπτὴν ὁμολογίαν τῶν ἐπονειδίστων καὶ ἀτίμων μέσων δι' ὧν μοὶ ἐκερδίσατε ἀδρὰ ποσά· ὁ δεύτερος, ὅτι ὑποχρεοῦσθαι νὰ ὑποστηρίξητε τὴν πρόθεσιν δι' ἣν ἦλθον εἰς Ἀγγλίαν.

— Ἐξομολόγησιν! ἐτραύλισεν ὁ Μομβράϋ. Μήπως ἡ ὑπόσχεσίς μου....

Γέλως ὑβριστικὸς διέκοψεν ἀποτόμως αὐτόν.

— Ἡ ὑπόσχεσίς σας! ἐπανέλαβεν ὁ Μίραν· ἤθελον βασισθῆ μᾶλλον ἐπὶ τῆς σταθερότητος τῶν ἀνέμων ἢ ἐπὶ τῆς ὑποσχέσεως ἀπαταιῶνος ἀνακαλυφθέντος. Πρέπει νὰ γράψητε, λέξιν πρὸς λέξιν, τὴν ἱστορίαν τῆς ἀτιμώσεώς σας. Μὴ αἰτιᾶσθε ἄλλον τινὰ, ἐὰν τοῦτο εἶναι τὸ μόνον ἐνέχυρον εἰς ὃ δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ.

— Καὶ ἡ πρόθεσις αὕτη;

— Γράψετε!.... εἶπεν ὁ Μίραν ἐπιτακτικῶς.

Ἐπὶ στιγμὴν ὁ παίκτης ἐδίστασεν· ἀλλ' εἶδε τὸ ψυχρὸν καὶ ἀτενὲς βλέμμα τοῦ σκληροῦ κυρίου του. Πνίξας λοιπὸν κραυγὴν λύσσης καὶ ἄλγους ἐκάθησε παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἔγραψεν ἐπὶ φύλλου χάρτου τὴν ὁλεθρίαν ὁμολογίαν τοῦ ἐγκλήματός του. Ὅτε ἐτελείωσεν, ἔδωκε μετὰ χειρὸς τρεμούσης τὴν ἐξομολόγησιν εἰς τὸν νέον, ὅστις τὴν ἀνέγνωσε προσεκτικῶς. Ἦτο ὅσον ἐπεθύμει πλήρης.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Μίραν, ἀλλὰ πρὶν ὑπογράψητε, μᾶς χρειάζεται εἷς μάρτυς.

Ἐκρότησε τὰς χεῖρας, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἀνατολικῶν ὅτε θέλουσι νὰ προσκαλέσωσι τοὺς ἀνθρώπους των, καὶ ὑπηρέτης τις εἰσῆλθε, τὸν ὁποῖον ἠρώτησεν ἐὰν ὁ τραπεζίτης του εἶχεν ἔλθει. Ἡ ἀπόκρισις ἦτο καταφατικὴ, καὶ μετά τινας στιγμὰς, ὁ αὐτὸς ὑπηρέτης εἰσήγαγεν ἐν τῇ στοᾷ τὸν περίφημον Κ. Κούττς, ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ὁποίου ὁ Μίραν εἶχεν ἀπεριόριστον πίστωσιν. Ὁ νέος Ἰνδὸς τὸν ἐδέχθη φιλικώτατα, διότι ὁ σκῶτος τραπεζίτης ἦτο ἀγαθότατος καὶ τιμῆς ἀπεριορίστου.

Ὁ Μίραν τὸν εὐχαρίστησεν ὅτι, ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, ἔφερε μόνος ἔγγραφά τινα, τὰ ὁποῖα κατέθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης· εἶτα τὸν παρεκάλεσε νὰ λάβῃ ἔτι τὴν καλοσύνην νὰ γίνῃ μάρτυς τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συνταγματάρχου Μομβράϋ, ὅπερ ὁ τραπεζίτης συγκατετέθη νὰ πράξῃ.

Ὁ Μίραν λοιπὸν κρύψας τὰ γεγραμμένα δι' ἑνὸς φύλλου χάρτου, παρεκάλεσε τὸν συνταγματάρχην μετὰ φωνῆς γλυκυτάτης νὰ ὑπογράψῃ. Οἱ λόγοι του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ φιλικοὶ, ἀλλὰ τὸ συνοδεῦον αὐτοὺς βλέμμα ἦτο ἐπιτακτικόν.

Ὁ παίκτης ἔβλεπεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε μέσον νὰ διαφύγῃ· εἶχε συλληφθῆ καλῶς εἰς τὰ δίκτυα τοῦ υἱοῦ τῆς Ῥεκούμ. Ἔγραψε μετ' ὀργῆς τὸ ὄνομά του καὶ ἔπειτα ἔρριψε τὸν κάλαμον μετ' ἀγανακτήσεως. Ὁ τραπεζίτης ἐπεκύρωσε τὸ ἀληθὲς τῆς ὑπογραφῆς. Ὁ θρίαμβος τοῦ Μίραν ἦτο ἐντελής.

Ἐσφράγισε πεφροντισμένως τὸ ἔγγραφον ἐντὸς περικαλύμματος καὶ τὸ ἐνεχείρησεν εἰς τὸν Κ. Κούττς, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸ θεωρῇ ὡς παρακαταθήκην ἱερὰν, προσθέτων, πρὸς προφύλαξιν, ὅτι δὲν ὤφειλε νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς οὐδένα ἐκτὸς εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, καὶ οὐδέποτε ἐπὶ γραπτῇ διαταγῇ, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ἦτο ὁ φέρων αὐτήν.

Ὁ τραπεζίτης ὑπεκλίθη εἰς ἔνδειξιν παραδοχῆς καὶ πάντες διευθύνθησαν πρὸς τὸ ἑστιατόριον, ὅπου οἱ ἄλλοι συνδαιτημόνες περιέμενον.

Ἐξερχόμενοι τῆς στοᾶς, ὁ συνταγματάρχης ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς τοῦ Μίραν: « οἱ κύβοι! »

— Ἐστὲ ἥσυχος, θέλω τοὺς ζητήσει. Λάβετε ἦθος φαιδρὸν, καὶ οὐδεὶς θέλει ὑποπτευθῆ τι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἐλπίζω δὲ ὅτι τοῦτο δὲν θὰ σᾶς ἦναι δύσκολον, προσέθηκεν ἐμπαικτικῶς γελῶν, ἀφοῦ γυμνώνετε μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον καλεῖτε φίλον σας!

Ὁ παίκτης ἔδηξε τὰ χείλη του χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ δείπνου, ὁ Ἰνδὸς ἀνέκραξεν, ὡς εἰ εἶχεν ἀναμνησθῆ τὸν σκοπόν δι' ὃν εἶχε προσκαλέσει τοὺς συνδαιτημόνας του:

— Τῇ ἀληθείᾳ, κύριοι, γνωρίζετε ὅτι ἀκόμη δὲν ἐτελείωσε τὸ μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Μομβράϋ στοίχημά μου;

— Ποῖον στοίχημα, ἠρώτησάν τινες.

— Ἐστοιχημάτισα νὰ θραύσω διὰ μιᾶς βολῆς πιστολίου ἕκαστον τῶν κύβων μεθ' ὧν ἐπαίξαμεν χθὲς τὸ ἑσπέρας. Πιστεύω, προσέθηκε στρεφόμενος χαριέντως πρὸς τὸν λόρδον Ὑαρμοὺθ, ὅτι ἡ ἐξοχότης σας ἔχει τοὺς κύβους;

Ὁ λόρδος Ὑαρμοὺθ τοὺς ἔλαβεν ἐκ τοῦ θύλακός του.

Ὁ Μίραν εἶπε λέξεις τινὰς ἰνδιστὶ εἰς εἰς τὸν χὰν ὅστις ἐμειδίασε μόνον. Ἔλαβε τοὺς κύβους, καὶ ἅπαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὴν στοάν.

Ὁ νέος Ἰνδὸς, ὅστις ἦτο συνήθως ἐπιφορτισμένος τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ναργιλλὲ, προσεκλήθη. Ἄνευ τσῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ, ἐτέθη εὐθὺς ἐνώπιον τοῦ σκοποῦ, τὴν χεῖρα τεταμένην ἔχων, καὶ κρατῶν διὰ τοῦ δείκτου καὶ τοῦ ἀντίχειρος ἕνα τῶν ἀθλίων κύβων. Ὁ κύριός του ἐπυροβόλησε τρὶς, καὶ εἰς ἑκάστην βολὴν συνέτριψε μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ κύβου.

Οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἤξευραν τί νὰ θαυμάσωσι μᾶλλον τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ κυρίου ἢ τὴν ἀταραξίαν τοῦ ὑπηρέτου.

— Ἐλπίζω, συνταγματάρχα, ὅτι θεωρεῖτε ἑαυτὸν νικηθέντα; εἶπεν ὁ Μίραν.

— Ἐντελῶς, ἀπεκρίθη ὁ παίκτης, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ θαυμάσῃ κρύφα τὴν τακτικὴν δι' ἧς ὁ Ἰνδὸς τὸν ἔσυρε τόσον δυσχεροῦς θέσεως, καὶ σᾶς ἀποδίδω τὸ ποσὸν, ὅπερ σᾶς ἐκέρδισα χθὲς τὸ ἑσπέρας.

Λέγων ταῦτα, ἔτεινεν εἰς τὸν Μίραν ἓν δέμα χαρτονομισμάτων, καρπὸν τῆς κλοπῆς του. Ὁ Ἰνδὸς εὑρέθη ἠναγκασμένος νὰ τὰ δεχθῇ, ἂν καὶ τὰ ἐθεώρει ὡς μεμολυσμένα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ λῃστοῦ.

Οἱ ἐπισκέπται ἀπεσύρθησαν ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον. Ὁ Μομβράϋ ἔμεινεν ὁ τελευταῖος.

— Συνταγματάρχα, εἶπεν ὁ υἱὸς τῆς Ρεκοὺμ βίπτων αὐτῷ τὰ γραμμάτια, ἡ πρόθεσίς μου δὲν ἦτο νὰ σᾶς στερήσω τοῦ καρποῦ τῆς τέχνης τας. Φυλάξετε τὸ αἰσχρὸν τὸ τίμημα διὰ τὸ ὁποῖον ἀντηλλάξετε τὴν τιμήν σας . . . . Ἐμπρὸς, ἐμπρὸς, μὴ διστάζετε· ἄνθρωπε, προσέθηκε μετὰ τόνου καυστικῆς περιφρονήσεως, ἔχω συνήθειαν νὰ πληρώνω ἐλευθερίως.

— Καὶ ποίαν ὑπηρεσίαν πρέπει νὰ σᾶς ἀποδώσω;

— Ὅταν ἡ ὥρα καὶ ἡ περίστασις ἔλθωσι, θὰ τὴν μάθετε. Χαίρετε! Σᾶς μεταχειρίζομαι, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἐμπιστεύομαι!

Ὅτε ἔμεινε μόνος ὁ Μίραν ἐπῆγεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς καὶ συνήθροισε τὰ διεσπαρμένα τεμάχια τῶν κύβων· ἐξέταζε δὲ αὐτὰ προσεκτικῶς, ὅτε ὁ χὰν εἰσῆλθε.

— Αἱ ὑποψίαι σας λοιπὸν ἐβεβαιώθησαν; ἠρώτησεν οὗτος.

— Πληρέστατα, ἀπεκρίθη ὁ Μίραν δεικνύων αὐτῷ μικρὰν ὀπὴν κυκλοτερῆ γεγλυμμένην εἰς τὸ ἐλεφάντινον καὶ περιέχουσαν ἀκόμη τεμάχιον μολύβδου, οἱ κῦβοι ἦσαν δολιευμένοι!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ἀφιχθεὶς εἰς τὴν ἔπαυλιν ὁ Ἐρρῖκος Ἄσθων εὗρε τὴν θείαν του ταλαντευομένην ἐν τῷ μεγάλῳ θρονίῳ της καὶ κατεχομένην ὑπὸ μεγίστης θλίψεως. Ὁ θεῖος ἐφαίνετο μᾶλλον ἥσυχος, ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία του, ἐφ' ἧς ἤνθουν συνήθως τὰ ἄνθη τῆς ὑγείας, ἦτο ὠχροτάτη, ὁ γέρων ἀγρονόμος, καθήμενος παρὰ τὴν τράπεζαν, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπί τινος ἐπιστολῆς. Ὁ ἀνεψιός του, ὅστις παρετήρει ταῦτα διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας τοῦ μαγειρείου, εἶδε τὸν γέροντα κλαίοντα.

— Παρατήρησε, Κ. Ἔρρι, εἶπεν ὁ Ζόε Βέαν χαμηλῇ τῇ φωνῇ, εἶναι ὅπως σὲ εἶπα . . . τί τάχα νὰ ἔγραψαν ἀπὸ τόσον μακρὰν τὸ ὁποῖον ἔκαμε τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους δυστυχεῖς;

Ὁ νέος ἔνευσε τοῦ Ζόε ν' ἀπομακρυνθῇ.

— Θεῖε, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος εἰσελθὼν, τί τρέχει;

Εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς ταύτης, ἡ γραῖα ἀπεμάκρυνε τὸ περίζωμά της ἐκ τοῦ προσώπου, καὶ ἐγερθεῖσα ἀμέσως, ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἀνεψιοῦ της.

— Ἔρρι, εἶπεν ὁλολύζουσα, δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃς. Ἀναμφιβόλως, δὲν εἴμεθα γονεῖς σου, ἀλλ' ὁ ἀγρονόμος ὑπῆρξε πατὴρ δι' ἐμὲ, καὶ γνωρίζω καλῶς, προσέθηκε μετὰ νέας ἐκρήξεως ὀλοφυρμῶν, ὅτι ἡ γηραιὰ καρδία μου σὲ ἠγάπησεν ὡς παιδί μου!

— Νὰ σᾶς ἀφήσω! ἐπανέλαβεν ὁ Ἐρρῖκος. Τί σᾶς ἐγέννησε τὸν στοχασμὸν τοῦτον; διατὶ νὰ φύγω;

— Δὲν ἠξεύρω διατὶ ἀκριβῶς νὰ σὲ εἰπῶ . . . . Ἡ Ἰνδία εἶναι ὡραῖος τόπος, πλήρης χρυσοῦ, λέγουσιν· ἀλλὰ σὺ δὲν θὰ εὕρῃς ἐκεῖ οὐδένα νὰ σὲ ἀγαπᾷ περισσότερον τοῦ ἀγρονόμου καὶ ἐμοῦ! . . . . . Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν πλοῦτον, ἡ ἔπαυλις καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῆς, ὅλος ὁ καρπὸς τῶν ἀγώνων μας, εἶναι δι' ἐσέ, Ἔρρι· τὰ πάντα εἶναι ἰδικά σου!

Βλέπων ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ λάβῃ παρὰ τῆς θείας του τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὅ,τι συνέβη, διότι ἡ λύπη ἐκ τῆς ἰδέας τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀνεψιοῦ της κατέπνιγε πᾶσαν ἄλλην σκέψιν, ὁ Ἐρρῖκος ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ὁ Ματθαῖος Ἄσθων εἶχε θέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Φιλίππου! εἶπεν ὁ γέρων.

— Τοῦ πατρός μου;

— Φαίνεται νὰ ἐνθυμήθη ὅτι ἔχει υἱὸν καὶ ἀδελφόν. Εἶναι ἄνθρωπος πλούσιος τώρα, καθὼς φαίνεται. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ ἐκέρδισε τὰ πλούτη ταῦτα τιμίως! Γράφει νὰ ὑπάγῃς νὰ τὸν εὕρῃς εἰς τὰς Ἰνδίας, ὑπόσχεται νὰ σὲ ἀποκαταστήσῃ ἀληθῆ εὐπατρίδην, καὶ . . . . Ἀλλ' ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ, Ἔρρι, λάβε την καὶ κρίνε μόνος.

Μετὰ χειρὸς τρεμούσης ἔλαβεν ὁ ἐπὶ μακροὺς χρόνους ἐγκαταλελειμμένος υἱὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατρός του καὶ ἀνέγνωσεν ἀπλήστως ἑκάστην λέξιν· ἤρχιζε διὰ ψυχρῶν εὐχαριστήσεων διὰ τὸν ἀδελφόν, ὅστις εἶχεν ἐπὶ τόσα ἔτη λάβει φροντίδα διὰ τὸν υἱόν του, καὶ ἔλεγεν ἀκολούθως ὅτι ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρίγκιπός τινος Ἰνδοῦ· ἀποκτήσας δὲ μεγάλην περιουσίαν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸν υἱόν του καὶ νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἐν Ἰνδίᾳ. Ἡ ἐπιστολὴ ἐτελεύτα διὰ λαμπρᾶς περιγραφῆς τῆς χώρας ἐξεικονιζομένης ὡς εὐρέος πεδίου εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ζωηρᾶς καὶ ἐνεργητικῆς νεότητος.

Ὑστερόγραφόν τι προσέθετεν ὅτι ποσόν τι πεντακοσίων λιρῶν κατετέθη παρὰ τῷ τραπεζίτῃ Κράντ, ἐν τῇ ὁδῷ τῶν Λομβαρδῶν, διὰ τὴν παρασκευὴν καὶ τὸ ταξείδιον τοῦ Ἐρρίκου, καὶ ὅτι ἤρκει νὰ παρουσιασθῇ ἵνα τὰς λάβῃ.

— Αὐτὰ μόνον εἶναι! εἶπεν ὁ νέος στενάζων· οὔτε μία γραμμή. . . . οὔτε μία λέξις δι' ἐμέ;

— Ἡ κυρία Ἄσθων ἔρριψε παρακλητικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ συζύγου της, ἀλλ' ὁ γέρων ἔμεινε πιστὸς εἰς τὴν ἀπόφασιν ἣν εἶχε λάβει. Ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἦτο ἡ ἀγάπη του πρὸς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, καὶ ὅσον καὶ ἂν ἔπασχεν ἐκ τῆς ἀναχωρήσεώς του, δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀπατήσῃ. Δευτέρα ἐπιστολὴ εἶχεν ἔλθει· ἡ γραῖα ἠθέλησε νὰ τὴν κρύψῃ· διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ὑπερήφανος καὶ εὐαίσθητος καρδία τοῦ Ἐρρίκου ἤθελε πληγωθῆ ἐκ τῆς λήθης ταύτης τοῦ πατρός του, ὅστις πρὸ τοσούτου μάλιστα χρόνου δὲν εἶχε γράψει.

— Ἔρρι, εἶπεν ὁ γέρων, ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἐπιστολή.

— Δι' ἐμέ;

— Διὰ σέ! ἀπεκρίθη οὗτος, ἐγχειρίζων αὐτῷ συγχρόνως καὶ μικρὸν δέμα περφροντισμένως ἐσφραγισμένον. — Γυναῖκα, προσέθηκεν ἐπιστραφεὶς πρὸς τὴν γραῖαν σύντροφόν του, ἐπράξαμεν τὸ καθῆκόν μας, καὶ τοῦτο εἶναι μία παρηγορία ἂν τὰ γηρατειά μας μείνωσιν ἔρημα, καὶ ἂν δὲν θὰ ἔχωμεν παρὰ ξένους νὰ καταβιβάσωσι τὰς λευκὰς τρίχας μας εἰς τὸν τάφον!

— Θεῖε! ἀγαπητέ μοι θεῖε! εἶπεν ὁ νέος σφίγγων τὴν χεῖρά του, δὲν θέλει σᾶς ὁδηγήσει ξένος εἰς τὸ κοιμητήριον, ἐκτὸς ἂν προηγηθῶ ἐγὼ ὑμῶν. Μὴ πιστεύετε ὅτι δι' ἀγνωμοσύνης θέλω ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν καλοκαγαθίαν σας!

— Καλοκαγαθία! ἀνέκραξεν ἡ γραῖα· εἶναι ἀγάπη, Ἔρρι, εἶναι ἔρως. Ὁ ἀγρονόμος καὶ ἐγὼ ἐπαραπονούμεθα πολλάκις βλέποντες τὸν σῖτον βλαστάνοντα καὶ τὰ ποίμνια πολλαπλασιαζόμενα, ὅτε δὲν εἴχομεν παιδία εἰς τὰ ὁποῖα νὰ χρησιμεύσωσιν. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε σὲ, καὶ ἔκτοτε δὲν συλλογιζόμεθα πλέον.

— Ὑπήρξατε πραγματικῶς πατὴρ καὶ μήτηρ δι' ἐμὲ, ὑπέλαβεν ὁ νέος, καὶ ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσητε παρ' ἐμοῦ ὑπακοὴν καὶ τὰ καθήκοντα υἱοῦ. Ἐστὲ βέβαιοι ὅτι δὲν εἶναι τὰ πλούτη τοῦ πατρός μου, ἅτινα ἤθελον μὲ παρακινήσει νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω, ἀλλ' ἐλπὶς νὰ διακριθῶ

τιμίως, ν'ἀποκτήσω ὄνομα, μίαν θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ.... Ἀλλὰ θὰ πράξω καλλίτερα, προσέθηκε παρατηρῶν ἀνυπομόνως τὴν ἐπιστολήν, νὰ τὴν ἀναγνώσω μόνος.

Ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἦτο τόσῳ φυσικὴ, καὶ οἱ τρόποι τοῦ Ἐρρίκου τόσον συμπαθεῖς, ὥστε οὔτε ὁ ἀγρονόμος οὔτε ἡ σύζυγός του δὲν ἀντέτεινον εἰς τοῦτο. Τῷ ηὐχήθησαν λοιπὸν καλὴν νύκτα, τὴν καρδίαν ἔχοντες πεπιεσμένην.

— Ὁ ἀγρονόμος εἶναι πλουσιώτερος παρ' ὅσον φρονοῦν τινὲς, ἐψιθύρισεν ἡ γραῖα εἰς τὸ οὖς τοῦ Ἐρρίκου, ὅτε οὗτος ἠσπάσθη τὴν ἐρρυτιδωμένην παρειάν της καὶ ὅ,τι ἔχει εἶναι ἰδικόν σου.

— Ἡ ἀγάπη εἶναι πολυτιμοτέρα τοῦ χρυσοῦ, θεία, ἀπεκρίθη ὁ νέος στενάζων.

— Καλῶς, Ἔρρι! εἶπεν ὁ θεῖός του, ὅστις εἶχεν ἀκούσει τὴν διπλωματικὴν ἐξομολόγησιν τῆς γραίας συζύγου του, ὡς καὶ τὴν ἀπάντησιν τοῦ θετοῦ υἱοῦ του. καλῶς, παιδί μου! μοὶ εἶναι δύσκολον νὰ σὲ ἀγαπήσω περισσότερον, ἀλλ' ἡ σκέψις αὕτη ἐπισύρει τὸν σεβασμόν μου.

Καὶ ὅτε ὁ ἀνεψιός του ἀπεσύρθη, προσέθηκε:

— Κάτι τι μοὶ λέγει ὅτι ὁ Ἐρρῖκὸς δὲν θέλει μᾶς ἐγκαταλείψει· εἶναι τόσον καλὸς καὶ τόσον εὐγνώμων!

— Σὺ δὲν τὸν γνωρίζεις, Ματθαῖε! παρετήρησεν ἡ γραῖα κλαίουσα.

— Δὲν τὸν γνωρίζω, ἐγώ!

— Ὄχι· σὺ δὲν τὸ ἐσπούδασες ὅπως ἐγώ· ὅτε ἦτο παιδίον μᾶς ἠγάπα περισσότερον.

— Ἐντούτοις δὲν εἶπεν ὅτι θ' ἀναχωρήσῃ.

—Ὄχι· οὔτε ὅμως ὅτιδὲνθ' ἀναχωρήσῃ. Ἄ! ἐὰν τὸ ἔλεγε θὰ ἤμην ἥσυχος. Ματθαῖε! Ματθαῖε! διατὶ ἔδωκες εἰς τὸν Ἐρρῖκον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατρός του;

— Ἴσα ἴσα, διότι εἶναι τοῦ πατρός του. Θὰ ἦτο πολὺ λυπηρὸν εἰς τὴν ἡλικίαν μας, γυναῖκα, νὰ μὴ τολμῶμεν πλέον νὰ προσβλέπωμεν κατὰ πρόσωπον τὸ δυστυχὲς παιδίον. Αὐτὸ ποτὲ δὲν μᾶς ἠπάτησεν.

— Εἶναι ἀληθές.

— Ἐμπρὸς, γυναῖκα, παῦσε νὰ κλαίῃς.... ὁ Ἐρρῖκος θὰ μᾶς ἀγαπήσει περισσότερον βλέπων ὅτι εἴμεθα ἄξιοι σεβασμοῦ.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ὁ ἀξιότιμος ἀγρονόμος καὶ ἡ σύζυγός του ἐχωρίσθησαν ἵνα κοιμηθῶσι· δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ κοιμηθῶσιν· ἀλλ' ἕκαστος περιέμενε μετ' ἀγωνίας τὴν πρωΐαν.

Οὐδέποτε ἐπιστολὴ ἐγράφη μετὰ περισσοτέρας πανουργίας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Φιλίππου Ἄσθωνος πρὸς τὸν υἱόν του, μετὰ τόσων ἐτῶν λήθην· ἠρίθμει ἐν αὐτῇ πάντα τὰ θέλγητρα ὅσα ἠδύναντο νὰ ἐπηρεάσωσι νέον καὶ ζωηρὸν νοῦν, μὴ ἔχοντα οὐδεμίαν ἐργασίαν καὶ καταναλισκόμενον εἰς ἄεργον μοναξίαν. Ὑπέσχετο πλοῦτον, θέσιν, καὶ μέσα ἵνα διακριθῇ. Τῷ ἐξέθετε τέλος ὅλας τὰς εὐκαιρίας ὅσας προσέφερεν ἡ Ἰνδία εἰς τοὺς τυχοδιώκτας νὰ κερδίσωσι τιμὰς καὶ πλούτη, καὶ ἐτελεύτα διὰ λαμπρᾶς περιγραφῆς τῆς χώρας. Ἀλλ' οἱ συμπαθεῖς λόγοι ἦσαν σπάνιοι καὶ ψυχροί. Δὲν ὑπῆρχον ἐκ τῶν διαχύσεων ἐκείνων τῆς πατρικῆς καρδίας, τῆς ἀνυπομονησίας ἐκείνης τοῦ πατρὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν υἱόν του.... καὶ ὁ δυστυχὴς Ἐρρῖκος ἠσθάνθη ζωηρῶς τὴν παράλειψιν ταύτην.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἀφήσας νὰ πέσῃ τῶν χειρῶν του ἡ ἐπιστολὴ καὶ θλιβερῶς στενάξας, εἶναι δυνατὸν ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν νὰ ἦναι πατήρ μου;

Καὶ λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ἤρχισε νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ καὶ πάλιν σταματῶν εἰς ἑκάστην φράσιν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ εὕρῃ τι εὐχαριστοῦν τὴν καρδίαν του. Ὑπέσχετο πολλὰ διὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ πρόοδόν του, ἀλλ' οὐδὲν περιεῖχεν ἀποδεικνῦον τὴν ἀγάπην τοῦ γράφοντος. Καὶ παρὰ τὴν φυσικὴν δύναμίν του, ὁ νέος ἔχυσε δάκρυα, καὶ λυπηρὰ πεποίθησις ἐπῆλθεν αὐτῷ.

— Θὰ πιστεύσῃ τις ἀναγινώσκων τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἐψιθύρισεν, ὅτι ὁ πατήρ μου ἔχει σκοπόν τινα νὰ ἐκπληρώσῃ, ὅτι προτίθεται νὰ μὲ μεταχειρισθῇ εἴς τι, καὶ διὰ ταῦτα μὲ προσκαλεῖ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ ὄχι ἵνα μὲ εὐλογήσῃ καὶ ἀπολαύσω τῆς ἀγάπης του.

Ἐν τῇ σκέψει ταύτῃ ὑπῆρχε περισσοτέρα ἀλήθεια παρ' ὅσον ἐφρόνει.

Ἐν τούτοις ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τὸν συνεκίνησε ζωηρῶς, διότι δὲν πρέπει νὰ ἀποκρύψωμεν ὅτι ἦτο φιλόδοξος, καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἶχεν οἰκτείρει κρυφίως τὴν ἀφάνειαν εἰς ἣν ἡ τύχη ἐφαίνετο ὅτι τὸν

εἶχε προορίσει. Ἄλλοτε μὲν ἐσκέπτετο νὰ δεχθῇ τὴν ὄψιμον ταύτην πρόσκλησιν, καὶ ἄλλοτε νὰ τὴν ἀποποιηθῇ. Ἡ εἰκὼν τῆς Ἔλλεν καὶ ἡ ἐλπὶς νὰ ἀποκτήσῃ ὄνομα καὶ θέσιν ἄξια αὐτῆς παρουσιάζετο εἰς τὴν φαντασίαν του. Ἐὰν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ ἔρως ὅστις ἔφλεγε τὴν καρδίαν του ἦτο ἀμοιβαῖος, ἤθελεν αἰσθανθῇ ἑαυτὸν ἱκανὸν νὰ ὑπομείνῃ πᾶσαν στέρησιν, νὰ ὑπερνικήσῃ πάντα κίνδυνον ἵνα ἀποκτήσῃ τὴν Ἔλλεν· ἀλλ' ἡ θλιβερὰ συναίσθησις τοῦ νὰ λησμονηθῇ, μετὰ μακρῶν ἐτῶν ἀπουσίαν, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του, ἐκλόνισε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ.

— Εἶναι παράδοξον, εἶπεν, ὅτι ὁμιλήσαμεν ἀπόψε τόσον περὶ τῆς Ἰνδίας.

Μετὰ διαφόρους ἀποφάσεις, ἃς ἐγκατέλειπε μόλις συλλαμβανομένας, ὁ ἐρασὴς τῆς μὶς Δεβὲρ ἀπεφάσισε νὰ ἴδῃ τὸν σὶρ Οὐΐλλιαμ Μομβράϋ τὴν πρωΐαν. Εἶχε τὴν ὑψηλοτέραν ἰδέαν περὶ τῆς φρονήσεως καὶ τῶν συμβουλῶν τοῦ βαρώνου, καὶ ἠσθάνετο ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς Ἔλλεν, ὅτε ἠθελε μάθει τὴν πρόσκλησιν ἣν ἔλαβεν, ἤθελε καταδείξει τὰ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα ἔτρεφε δι' αὐτόν.

— Ἐὰν ἡ φωνὴ τῆς καρδίας μου εἶναι ἀληθὴς, ἐσκέπτετο, ἐὰν ἀληθῶς ἀγαπῶμαι παρὰ τοῦ μόνου ὄντος ὅπερ δύναται νὰ μὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ, ὅλαι αἱ ὑποσχέσεις τοῦ πατρός μου δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσι, διότι οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ ἐλπίδες μου θέλουσι τείνει πρὸς ἕνα σκοπόν. Εἰ δὲ μὴ (καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἔπηξε τὸ αἷμα ἐν τῇ καρδίᾳ του), ἔχω ἀνάγκην κινδύνων καὶ διεγέρσεως ἵνα παλαίσω κατὰ τῆς πικρᾶς ἀπελπισίας μου. Καὶ ἐν τῇ μιᾷ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι πρέπει ν' ἀναχωρήσω εἰς τὴν Ἰνδίαν.

Μετὰ νύκτα, καθ' ἣν παντελῶς δὲν ἐκοιμήθη, ὁ Ἐρρῖκος ἠγέρθη λίαν πρωΐ. Ὁ ἀγρονόμος καὶ ἡ σύζυγός του ἐκοιμῶντο ἔτι. Ἐφοβεῖτο μὴ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς παρακλήσεις των. Ἔτρεξεν εἰς τὸν σταῦλον καὶ ἤρχισε νὰ ἐπισάττῃ τὸν ἵππον του ἵνα ὑπάγῃ νὰ προγευματίσῃ παρὰ τῷ ἐφημερίῳ Ὄρμ, καὶ κατόπιν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Φρούριον.

Ἐνῷ ἦτο οὕτω ἐνησχολημένος ἦλθεν ὁ ἀρχαῖος σύντροφος καὶ ἔμπιστος αὐτοῦ, ὁ Ζόε Βέαν.

— Πολὺ ἐνωρὶς ἐξύπνησες, κύριε Ἔρρι, εἶπε σύρων, τρόπον τινὰ ἵνα χαιρετήσῃ, μικρὸν βόστρυχον τῆς κόμης του πίπτοντα ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Ναὶ, Ζόε· δὲν ἐκοιμήθην καλὰ, καὶ νομίζω ὅτι μικρὸς περίπατος θέλει μὲ ὠφελήσει.

— Ἐγὼ δὲν ἐκοιμήθην καθόλου.

Ὁ Ἐρρῖκος παρετήρησε τὸν τίμιον ὑπηρέτην μετ' ἤθους ἐκπεπληγμένου. Ἐχρειάζετο περισσότερον ἢ κακοχωνευσία ἵνα κρατήσῃ τὸν Ζόε ἄϋπνον.

— Εἶσαι ἀσθενὴς τὸν ἠρώτησε.

— Θανασίμως, ἀπεκρίθη ὁ Ζόε τρίβων τὸ στῆθός του διὰ τῆς ἀδρᾶς χειρός του· ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀσθένειαν τῶν ἰατρῶν, διότι τὸ νόσημά μου εἶν' ἀλλοῦ· θὰ μᾶς φύγῃς, κύριε Ἔρρι;

— Νὰ φύγω, τίς σὲ τὸ εἶπεν;

— Ἡ κυρὰ εἶπε χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν γέροντα ὅτι ὁ πατήρ σου σὲ προσκαλεῖ εἰς τὰς Ἰνδίας· ἀλλὰ μὴ ὑπάγῃς, σὲ παρακαλῶ, κύριε Ἔρρι· διότι ἡ ἀναχώρησίς σου θὰ συντρίψῃ τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος· ἔπειτα δὲ τί νὰ κάμω ἐγὼ ἄνευ

(Ἀκολουθεῖ.)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΣΧΥΡΟΙ.

ὑπὸ ΑΛ. ΔΟΥΜΑ.

Μετάφρασις Ἀντωνίου Ἐμ. Κριεζῆ.

Ὡς πάντα τὰ ἔργα τοῦ πολυγράφου συγγραφέως διακρίνεται καὶ τοῦτο διὰ τὴν πλοκὴν καὶ τὸ πομπῶδες τῆς ἐκφράσεως, τὰ δύο ἀναμφισβήτητα πλεονεκτήματα καὶ ἐλαττώματα τοῦ Ἀλ. Δουμᾶ· ἐν τούτῳ δὲ διαμάχεται ἡ κακία πρὸς τὴν ἀρετὴν, ἡ φυσικὴ δύναμις καὶ εἰλικρίνεια πρὸς τὴν πανουργίαν, καὶ ἐπὶ τέλους ἀναδείκνυται ἡ ἀρετὴ νικῶσα. Ἡ μετάφρασις, ἂν καὶ ὁ μεταφραστὴς ὁμολογεῖ ἑαυτὸν πρωτόπειρον, εἶναι ἀρκετὰ ἐπιτυχής. Συνιστῶμεν τὸ ὡραῖον τοῦτο μυθιστόρημα εἰς τοὺς φίλους τῶν τοιούτων ἀναγνωσμάτων.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ·

Ἡ φύσις ὁμοιάζει μὲ ὡραίαν γυναῖκα, ἥτις τὴν μὲν ἡμέραν δεικνύει εἰς τοὺς πολλοὺς μόνον τοῦ προσώπου τὰ κάλλη, τὴν δὲ νύκτα ἀνακαλύπτει καὶ μυστικὰ εἰς τὸν ἐραστήν της θέλγητρα.

B. Saint-Pierre.

* * *

Ὁ ἀληθὴς ἔρως θριαμβεύει κατὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ πεπρωμένου. Scribe.

* * *

Ὁ ἔρως παρέχει εἰς τὰς γυναῖκας νέαν αἰδῶ, πολὺ ἰσχυροτέραν, πολὺ ἀσφαλεστέραν τῆς πρώτης αἰδοῦς, ἥτις εἶναι πέπλος λευκός, ἐλαφρὸν ὕφασμα, μόλις νὰ καλύπτῃ ἱκανόν, ἀλλ' ἀνίσχυρον πολλάκις νὰ προφυλάξῃ τὴν νεάνιδα, ἥτις αἰσθάνεται ἐν ἑαυτῇ ἐγειρομένας τὰς πρώτας ὁρμὰς τοῦ βίου. A. Dumas.

* * *

Ἡ δειλία συνοδεύει πάντοτε τὰ ἰσχυρὰ πάθη. La Contesse de Fontaine.

Α. Ο.

Λύσεις τῶν τοῦ β'. γ'. καὶ δ'. προβλήματος λέξεων.

κ έ ρ α ς
έ λ ί κ η = εἶδος ἰτέας, ὁ ἀστερισμὸς τῆς ἄρκτου.
ρ ι ζ ὰ ς = ρίζα.
ἄ κ α ρ ι = ζωύφιον.
σ ῆ σ ι ς = κοσκινισμα.

Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἔλυσεν ἐπιτυχῶς μόνη ἡ κυρία Ἑλένη Β. Καραμποζῆ.

ρ ῆ μ α	γ ά λ α
ἤ π α ρ	α ἰ ὼ ν
μ α ΐ α	λ ώ β η
ἄ ρ α ψ	ἀ ν ὴ ρ

Τὰ δύο ταῦτα ἔλυσαν

Ἐν Ἀθήναις ἡ Κ. Ἑλένη Παπαρρηγοπούλου.
» » » » Καρολίνα Δ. Κορονεοπούλου.
» » » » Ἑλένη Β. Καραμποζῆ.
» » ὁ Κ. Κωνσταντ. Δ. Πλάκας.
» » » » Νικόλαος Ματαράγκας.
» » » » Ἀλέξανδρος Ὀλύμπιος.
Ἐν Πειραιεῖ » » Δ. Μ.
Ἐν Μεσολογγ. » » Ι. Δ. Ζαλογγίτης.
Ἐν Πάτραις » » Περικλῆς Π. Κανελλόπουλος.

Λύσις τοῦ Α'. σχήματος

Τὸν σταυρὸν ἔλυσεν ἐπιτυχῶς μόνον ὁ Κ. Κωνστ. Δ. Πλάκας.

ἐ.	ς'.
μ ἡ ν	p a i n
ἡ . .	a . . .
ν . .	i . . .
	n . . .

Λύσις τοῦ ἐν τῷ 43—44 φυλλαδίῳ αἰνίγματος.— *Πύργος—Γῦρος.*

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Στὲς μέχας καὶ τὰ εἴματα πολὺ εὐχαριστοῦμαι
Χωλὸν ἐν μὲ ἀρίσωσι
Καὶ μ' ἀνάγκη μὲ τίσωσι
εἰς τὴν μητέρα μου ὅλος φωτιὰ μορφοῦμαι.

Π. Δ. Φ.